

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκυκλιζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας — Ἐγκύκλιος ἀρ. 30, ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1932—

ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὲς 100. Ἐξάμηνῳ δραχ. 55. Τρίμηνῳ δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50, Ἀμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10. Ἐξάμηνιοι καὶ Τρίμηνιοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδῆποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 42ος

Ἀθήναι, 29 Δεκεμβρίου 1934

Ἔτος 57ον.—Ἀριθ. 5

Ο ΑΕΤΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΤΡΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχει· ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

Ἐπρεπε νὰ μιλήσῃ στὸν Γκύ. Κι' αὐτὸς θὰ τῆς ἔδινε, ἴσως, τὴν ἐξήγηση.

Μὲ τὴν ἀπόφασιν αὐτὴ ἡ Μαρία-Ρόζα γύρισε στὸ πιάνο. Μὰ ἐπάνω στὸ τετράδιο τῆς μουσικῆς, ἀντὶ γιὰ γότες, ἔβλεπε ἀδιάκοπα τὸν ἄγνωστο, μὲ τὸ αὐτὶ κολλημένο στὴν πόρτα, ἐνῶ στὸ μυαλό της τριγύριζε ἀδιάκοπα ἡ ἴδια ἐρώτηση: «Γιὰ ποῖο σκοπὸ; Γιὰ ποῖο σκοπὸ;»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Οἱ στενοχώριες τοῦ Γκύ

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη ἡ Μαρία-Ρόζα δὲν μπόρεσε νὰ βρῇ οὔτε μιὰ στιγμή καιρὸ γιὰ νὰ μιλήσῃ στὸν Γκύ.

Μετὰ τὸ φαγητὸ ἡ βροχὴ σταμάτησε καὶ τὰ παιδιὰ ἀποφάσισαν νὰ κάβουν ἕναν περίπατό μετ' ἄλλοι.

Ἀπ' ὅλα τὰ κορίτσια, ἡ Μαρία-Ρόζα ἦταν ἡ καλύτερη καβαλλάρισσα καὶ τρελλαινόταν νὰ πηγαίνει μετὰ τὸ ἄλογο.

Σήμερα ὅμως ἦταν ἄκεφη καὶ τίποτε δὲν τὴν ἔκανε νὰ εὐθυμῇ. Οὔτε ἡ εὐχαρίστησις νὰ φορέσῃ τὴν «ἀμαζόνα» της, οὔτε ὁ ἔξοχος περίπατος ποὺ ἔκανε στὰ περὶχωρα τοῦ Αἰῆ, μαζί μετὰ τὸν Παράνα, τὸ τόσο ἡμερο καὶ ὠρατὸ ἀλογάκι της.

Αὐτὸ ποὺ εἶχε ἰδεῖ τὸ πρωτὶ τῆς πλάκωνε τὴν καρδιά. Τῆς ἔφερνε ἕνα ἀφόρητο βάρος.

Αἰσθανόταν τὴν ἀπόλυτο ἀνάγκη νὰ ἐμπιστευθῇ τὸ μυστικὸν της στὸν Γκύ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ξελαφρώσῃ.

Ἦθελε ὅμως νὰ τοῦ μιλήσῃ χωρὶς νὰ εἶναι κανεὶς ἄλλος μπροστά. Ἐνα μυστικὸν προαίσθημα τὴν ἔκανε νὰ μὴ θέλῃ νὰ φανερώσῃ αὐτὸ ποὺ εἶδε παρὰ μονάχα στὸν Γκύ. Μόνον αὐτὸς ἔπρεπε νὰ τὸ μάθῃ. Κατὰ τὸ ἀπόγευμα βρῆκε ἐπιτέλους τὴν κα-

τάλληλη εὐκαιρία νὰ τοῦ μιλήσῃ.

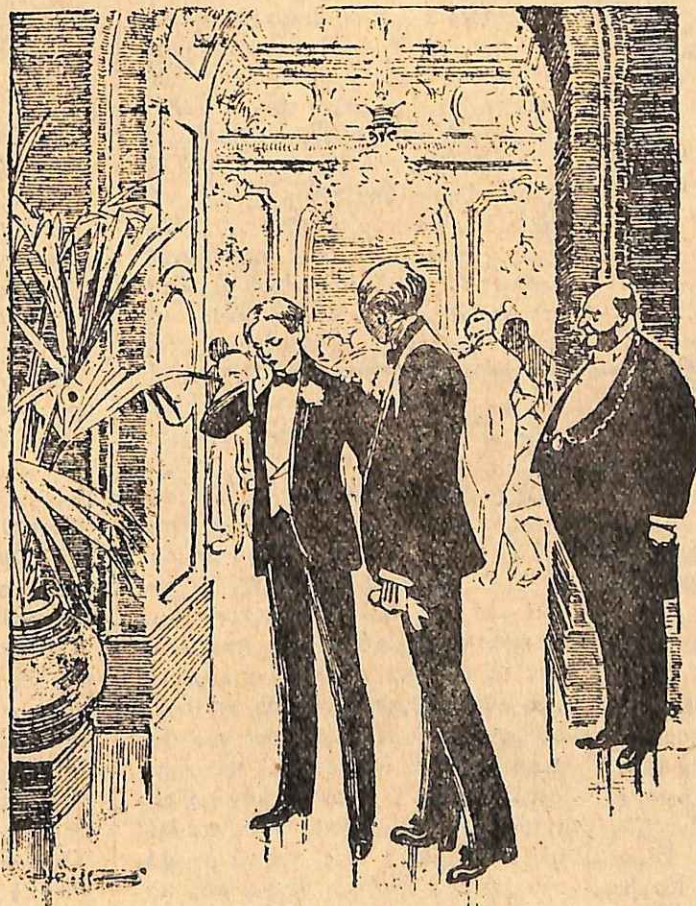
Ἐξω στὸν κήπο τὰ παιδιὰ εἶχαν ὁργανώσει ἕνα μεγάλο παιχνίδι κροκέ. Οἱ ἀντίπαλοι, ἡ Ἐδίθ, ὁ Ἀμωρὺ κι' ἡ Μαργαρίτα ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος, ὁ Πέτρος, ἡ Μαρία-Ρόζα καὶ ὁ Γκύ ἀπὸ τὸ ἄλλο, συναγωνίζονταν μεμνία, ποῖος θὰ πάρῃ τὴν νίκη.

Κατὰ τὸ τέλος οἱ μπάλλες εἶχαν τόσο ἀνακατευτεῖ μεταξύ τους, ὥστε ἦταν ἀδύνατον νὰ ξεχωρίσῃ κανεὶς τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τοῦ ἄλλου καὶ οἱ ἀντίπαλοι ἔκαναν λίγων λεπτῶν ἀνακωχὴ γιὰ ν' ἀποφασίσουν ποῖα τακτικὴ θὰ τηροῦσαν.

Ὁ Πέτρος καὶ ἡ Μαργαρίτα ἄρχισαν νὰ συζητοῦν φωναχτὰ καὶ μετὰ ζωηρὰς χειρονομίας, ἡ Ἐδίθ καὶ ὁ Ἀμωρὺ κοίταζαν τίς μπάλλες μετὰ ἐμβρίθεια σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ καταστρώσουν κανένα στρατηγικὸ σχέδιο. Καὶ εἶχαν δίκιο, γιὰτὶ συχνὰ στὸ Ναβάϊγ τὸ κροκέ γινόταν αἰτία μεγάλων καυγάδων, καὶ πολλὰς φορὲς ἡ Μαργαρίτα ἔκλαιγε μετὰ δάκρυα ἀληθινὰ ἐπειδὴ εἶχε χάσει ἕναν σπουδαῖο πόντο.

Ἡ Μαρία-Ρόζα εἶχε πάρει κι' αὐτὴ τὸν Γκύ κάπως παράμερα. Πολὺ λίγο ὅμως τὴν ἐνοίαζε γιὰ τὸ παιχνίδι. Ἦταν εὐχαριστημένη ποὺ τὸ ἔφερε ἔτσι ἡ περίστασις ὥστε νὰ βρῇ τὴν εὐκαιρία ποὺ ζητοῦσε ἀπὸ τὸ πρωτὶ καὶ νὰ μιλήσῃ στὸν ξάδερφό της.

— Γκύ, τοῦ εἶπε γοργὰ καὶ μετὰ χαμηλὴ φωνή, κάνε πῶς κοιτάξεις ἐκείνη τὴ μπάλλα γιὰ νὰ μὴν καταλάβουν οἱ ἄλλοι γιὰ τί μιλοῦμε.

«Ὁ Γκύ ἐπίασε μετὰ τὸ χέρι του τὸ μέτωπό του σὰ ζαλισμένος». (Σελ. 51, στ. α').

Και δείχνοντας στην τύχη μιὰ από τις μπάλλες, εξοχολούθησε:

— Σήμερα τὸ πρωτὶ, καθὼς μελετοῦσα πιάνο, εἶδα πολὺ καθαρά ἕναν ἄνθρωπο ποὺ στεκόταν ἀπέξω ἀπὸ τὴν πόρτα τοῦ γραφείου τοῦ παπποῦ σου καὶ κρυφάκουγε. Εἶχα τὴν ἐντύπωση πὼς μᾶς παραμόνευε.

Ὁ Γκὺ ἔβαλε τὰ γέλια.

— Ἀνόητη Μαρία-Ρόζα, ἔκανε.

«Ὁ Γκὺ στάθηκε καὶ ξαναδιάβασε ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ γράμμα...»

Ἔχεις μιὰ φαντασία ποὺ σὲ κάνει νὰ βλέπεις παντοῦ μυστήρια. Δίχως ἄλλο ἢ Ἀίλιαν θὰ σοῦ δάνεισε κανένα ἀπὸ τὰ ἀστυνομικὰ μυθιστορήματά της καὶ αὐτὸ σὲ ἐπηρέασε τόσο.

— Ὁ Γκὺ, μὴ μὲ κοροϊδεύεις, ἔκανε παρακλητικὰ ἡ μικρούλα. Σὰς ἀγαπῶ ὅλους σας τόσο πολὺ... Εἶμαι ὅλην ὥρα μὲ τὴν ἐννοια σας. Καὶ θὰ ἤθελα, ἂν μπορούσα, νὰ σας φυλάω ἀπὸ κάθε κακὸ.

Ὁ Γκὺ κοίταξε μὲ τρυφερὸ καὶ συγκινημένο βλέμμα τὸν μικρὸ φύλακα ἄγγελο τοῦ σπιτιοῦ ποὺ εἶχε ἕνα ὄφρος τόσο γλυκὴ καὶ τόσο ἄγγελικό μὲ τὰ ξανθὰ μαλλιά του καὶ τὰ γαλανὰ του μάτια.

— Ἐλα ἄς τὰ ἀφήσουμε αὐτά, εἶπε. Γίνε πάλι ξενιαστή καὶ χαρούμενη, Νά, ὁ χοντρός μας Βισνού εἶναι ἄξιος νὰ μᾶς ὑπερασπισθῇ ὅλους μᾶς ἂν παρουσιαστῇ ἀνάγκη.

Ὁ χοντρός Βισνού ἦταν ἕνας πελώριος σκύλος τῆς Νέας Γῆς ποὺ ἀνῆκε ἀποκλειστικὰ στὸν Γκὺ. Ὅσοσο γιὰ τὴν Μαρία-Ρόζα εἶχε ἀληθινὴ λατρεία καὶ τὴν ἀκολουθοῦσε παντοῦ. Τώρα εἶχε ἔρθει νὰ τὴ συναντήσῃ κάτω στὸ περιδῶλι καὶ τὴν κοίταξε τρυφερὰ μὲ τὰ ἀγαθὰ καὶ ἐκφραστικὰ μάτια του, κουνώντας χαρούμενα τὴ χοντρή οὐρά του.

Ἡ Μαρία-Ρόζα καὶ ὁ Γκὺ νικῆθηκαν στὸ χροῖ κατὰ κράτος, ἀλλὰ τὸ κοριτσάκι δὲν στενοχωρήθηκε καὶ τόσο. Τῆς ἔφθανε ποὺ εἶχε ξελαφρώσει ἀπὸ τὴ μεγάλη ἐννοια ποὺ τῆς πλάκωνε τὴν καρδιά ἀπὸ τὸ πρωτὶ. Μιὰ καὶ ὁ Γκὺ ἔλεγε πὼς δὲν ἦταν τίποτε, μπορούσε νὰ ἡσυχάσῃ καὶ νὰ χαρῇ μὲ τ' ἄλλα παιδιὰ γιὰ τὴ διασκέδαση ποὺ τὰ περίμενε τὸ βράδυ. Γιατὶ ὁ μαρκήσιος ντὲ Ναβάιγ, θέλοντας νὰ διασκεδάσῃ τις ἀνιψούλες του, τοὺς εἶχε ὑποσχεθεῖ πὼς ἐκεῖνο τὸ βράδυ θὰ τὶς πῆγαινε στὸ Καζίνο τοῦ Αἰξ-λὲ-Μπαίν ὅπου ἔπαιζαν ἕνα ἔργο κατὰλληλο γιὰ τὴν ἡλικία τους. Καὶ λίγες κυρίες ἦταν τόσο ὑπερήφανες ἐκεῖνο τὸ βράδυ ὅσο ἦταν ἡ κυρία ντὲ Ναβάιγ, ὅταν μπῆκε μέσα στὸ κομψὸ θεατράκι ἀκολουθούμενη ἀπὸ τις τέσσερις μικρανιψιές της. Κι' οἱ τέσσερις εἶχαν ντυθεῖ ὅμοια καὶ εἶχαν φορέσει τουαλετίτσες ἀπὸ ταφτὰ στὸ χρώμα τοῦ κυκλάμινου, μὲ πολλοὺς φραγκαλάδες στὶς φούστες ποὺ τὶς ἔκανε νὰ μοιάζουν σὰν κάτι παλαιϊκὲς ζωγραφιές. Κι' ἦταν πραγματικὰ

ὠραιότατη ἡ εἰκόνα ποὺ παρουσίαζαν τὰ τέσσερα χαριτωμένα κοριτσάκια, καθὼς ξεχώριζαν μέσα στὸ σκοῦρο φόντο τοῦ θεωρείου τοὺς σὰν τέσσερα ὁρσέρα λουλούδια. Μὰ οἱ μικρούλες οὐτε νοιάζονταν καν γιὰ τὴν ἐντύπωση ποὺ ἔκαναν. Ἀνοίγαν διάπλατα τὰ μάτια τους, γιὰ νὰ μὴ χάσουν τίποτε ἀπὸ τὸ θέαμα ποὺ παρουσιαζόταν ἡ γεμάτη σάλλα. Κι' ἡ προσοχή τους συγκεντρώθηκε ὅλη στὴ

σκηνή, ὅταν ἀνοίξε ἡ αὐλαία καὶ ἄρχισε νὰ παίζεται ἡ πρώτη πράξη τῆς «Μιρέιγ». Τὰ παιδιὰ γνώριζαν τὰ περισσότερα ἀπὸ τὰ τραγούδια αὐτῆς τῆς ὥρας ἡπερὰ καὶ τὰ ἔπαιζαν κιόλας στὸ πιάνο. Γι' αὐτὸ ἦταν ἀκόμη μεγαλύτερη ἡ εὐχαρίστησή τους νὰ τὰ ἀκοῦν τραγουδιμένα ἀπὸ τόσο καλοὺς καλλιτέχνες καὶ μὲ μιὰ τέτοια λαμπρὴ ὀρχήστρα.

Ὅσοσο ἡ ἔξοχη αὐτὴ βραδυὰ ἄφησε μιὰ μικρὴ πίκρα στὴν Μαρία-Ρόζα. Στὰ διαλείμματα ὁ Γκὺ δὲν ἔμεινε καθόλου μὲ τις ξαδέλφες του. Πῆγε καὶ συνάντησε ἕνα συμμαθητὴ του καὶ φίλο του ἀπὸ τὸ Παρίσι, τὸν Ραϋμόνδο Περουζέλ, ποὺ περνοῦσε κι' αὐτὸς τὸ καλοκαίρι του στὸ Αἰξ, καὶ συζητοῦσε μαζί του ζωγρά. Μ' αὐτὴ ἡ δυσάρεστη ἐντύπωση γρήγορα πέρασε. Ἡ Μαρία-Ρόζα ξεχάστηκε καὶ πάλι στὴν ἀπόλαυση τῆς μουσικῆς καὶ χαιρόταν κανεὶς νὰ τὴν βλέπῃ πόση εὐχαρίστηση τῆς ἔκανε ἡ παράσταση ἐκείνη. Νόμιζε πὼς πετοῦσε σ' ἕναν κόσμο μαγικὸ καὶ ὅταν ἔπεσε ἡ αὐλαία τῆς φάνηκε πὼς ξυπνοῦσε ἀπὸ ἕνα ὠραῖο ὄνειρο.

Καὶ τί διασκεδαστικὴ ἦταν τὸ ἄλλο πρωτὶ νὰ κάθεται καὶ νὰ ἀναθυμᾶται πάλι ὅλες τις λεπτομέρειες τῆς περασμένης βραδυᾶς!

Μόλις ξύπνησαν ἡ Μαρία-Ρόζα καὶ ἡ ἀδελφή της ἄρχισαν νὰ μιλοῦν γιὰ τὸ ἀξέχαστο βράδυ ποὺ εἶχαν περάσει καὶ σχεδίαζαν ἀπὸ πρὶν τὸ μεγάλο γράμμα ποὺ θὰ ἔστελναν στὴ μητέρα τους.

Καὶ νὰ ποὺ τώρα, καθὼς περνοῦσαν πάλι ὅλα μπρὸς στὰ μάτια της, ἡ Μαρία-Ρόζα θυμήθηκε μιὰ λεπτομέρεια φαινομενικὰ ἀσήμαντη, ποὺ χθὲς τῆς εἶχε διαφύγει, ἀλλὰ σήμερα παρουσιαζόταν μπροστά της μὲ μιὰ διαύγεια καταπληκτικὴ.

Δὲν ἦταν περίεργο... Ὁ Γκὺ ποὺ τόσο τοῦ ἄρεσε ἡ μουσική, ποὺ τόσο εὐχαριστιόταν μὲ τὴν παραμικρὴ διασκέδαση, χθὲς τὸ βράδυ εἶχε φανεῖ σὰν νὰ μὴν ἔδρισκε εὐχαρίστηση στὴν παράσταση, σὰν νὰ εἶχε ἄλλο τὸ νοῦ του, σὰν νὰ εἶχε κάποια κρυφὴ στενοχώρια;... Γιατὶ; Ὅσοσο, τὴν ἴδια μέρα εἶχε πεῖ ὅχι μιὰ, ἀλλὰ πολλὲς φορές, πόσο χαιρόταν ποὺ θὰ ἔβλεπε τὴν «Μιρέιγ» καὶ μάλιστα κι' ὅταν κατέβαιναν στὸ Αἰξ μὲ τὸ αὐτοκίνητο γελοῦσε κι' ἔκανε ἀστεία μὲ τις ξαδέλφες του... Αὐτὸ τὸ περίεργο, τὸ ἀφηρημένο ὄφρος τὸ πῆρε στὴν παράσταση... ναι βέβαια. Ὅταν γύρισε πίσω στὸ θεωρεῖο ὅστερα ἀπὸ τὴ συνομιλία του μὲ τὸν Ραϋμόνδο Περουζέλ. Τώρα μάλιστα θυμόταν καλὰ ἡ Μαρία-Ρόζα, πὼς μιὰ

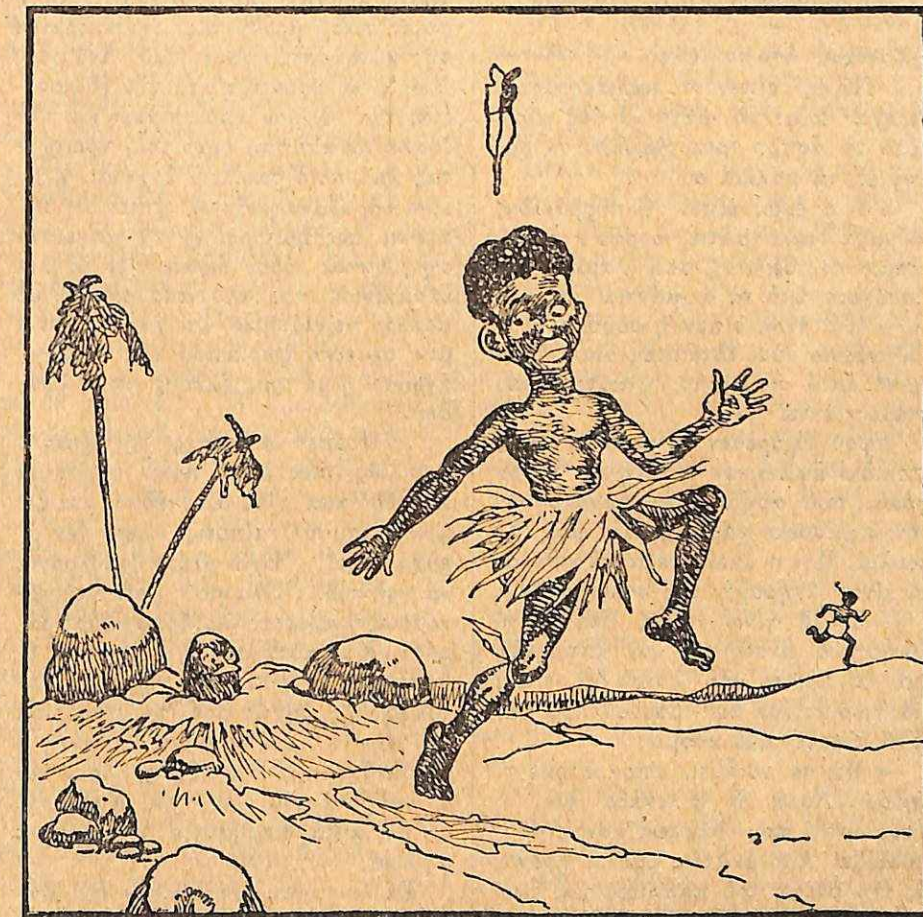
ΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΦΛΩΡΟΥ

[ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Ε'.

Τί θὰ τοὺς ἔκαναν τοὺς κακόμοιρους; Θὰ τοὺς δίκαιαν καὶ θὰ τοὺς καταδίκαιαν σὲ θάνατο; Θὰ τοὺς τουφέκιζαν; Θὰ τοὺς κρεμοῦσαν;—Ἄ, μᾶ! οἱ ἄγριοι δὲν τὰ ξέρουν αὐτά. Θὰ τοὺς ἔσφαζαν, θὰ τοὺς ἔψηναν καὶ θὰ τοὺς ἔτρωγαν τὴν ἄλλη μέρα!

Μὰ ὅσες προφυλάξεις κι' ἂν εἶχαν πάρει, οἱ ἄγριοι ἔχασαν κάτι σπουδαῖο: πὼς ὁ Ἀρουραῖος εἶχε γερά καὶ κοφτερά δόντια, ποὺ μπορούσαν νὰ τρυποῦν, νὰ κόβουν καὶ νὰ τρίβουν τὸ ξύλο σὰν πριονάκια. Ρίχτηκε λοιπὸν στὴν καλαμῆνια πόρτα καί, δὸς του-δὸς του μὲ τὰ δόντια του ὅλη νύχτα, τῆς ἀνοίξε μιὰ τρύπα, ποὺ χωροῦσε νὰ περάσουν κι' ὁ

Φλώρος κι' αὐτός. Καὶ κατὰ τὰ ξημερώματα ἔφυγαν ἀπὸ κεῖ κι' οἱ δύο, χωρὶς νὰ τοὺς πάσῃ εἶδηση τὸ ἀραπάκι, ποὺ εἶχε ἀποκοιμηθεῖ.

— Φτηνὰ τὴ γλυτώσαμε, Ἀρουραῖη! εἶπε ὁ Φλώρος.

— Ὅχι καὶ τόσο φτηνὰ γιὰ τὰ καϊμένα τὰ δοντάκια μου, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀρουραῖος. Ἀλλὰ δὲν πειράζει. Φτάνει ποὺ εἴμαστε πάλι ἐλεύθεροι.

Τὴν ὥρα ποὺ ἔβγαине ὁ ἥλιος, οἱ φίλοι μας ἀκουσαν μιὰ μεγάλη φασαρία. Φαίνεται πὼς τὸ ἀραπάκι εἶχε ξυπνήσει, εἶχε ἰδεῖ πὼς οἱ αἰχμαλῶτοι τὸ ἔσκασαν, εἶχε δώσει τὴν εἶδηση στὸ χωριό, κι' οἱ ἄγριοι ὅλοι, μικροὶ καὶ μεγάλοι, ἔτρεχαν τώρα πρὸς ὅλα τὰ μέρη γιὰ νὰ τοὺς ἀνακαλύψουν.

Καὶ νά, οἱ φίλοι μας εἶδαν ἕνα ἀραπάκι νὰ τρέχῃ καὶ πρὸς τὸ μέρος τους. Λίγο ἀκόμα καὶ θὰ τοὺς ἔβλεπε, θὰ τοὺς ἔφτανε, θὰ τοὺς τσάκωνε. Τότε τοῦ Φλώρου τοῦ ἦρθε ἡ ἰδέα νὰ χωθῇ ὅλος μέσα στὸν ἄμμο, ἀφίνοντας ἀπέξω μόνο τὴ μύτη του, γιὰ νὰ νάναπνῃ. Τὸ ἴδιο ἔκαμε κι' ὁ Ἀρουραῖος. Ἐπὶ τὸ Ἀραπάκι ἔφτασε στὸ μέρος τοὺς χωρὶς νὰ τοὺς ἰδῇ καθόλου.

«Τίποτα! τίποτα! ἔλεγε μέσα του τρέχοντας» ἄδικα κουράστηκε. Ἄς καθίσω λίγο νὰ ξεκουραστώ καὶ βλέπουμε».

Στάθηκε καὶ καθῆσε ἴσα-ἴσα πάνω στὴ σουβλῆ μύτη τοῦ Φλώρου.

στιγμὴ, τὴν ὥρα ποὺ μιλοῦσε μὲ τὸν φίλο του, τὸν εἶδε νὰ σκουπίζει τὸ μέτωπό του μὲ τὸ χέρι του σὰν ζαλισμένος.

Μὲ ξαφνικὴ ἀπόφαση ἡ μικρούλα πέταξε τις κουβέρτες της, πήδησε ἀπὸ τὸ κρεβάτι της, καὶ μισὴ ὥρα ἀργότερα κατέβαινε, ἔτοιμη, τὴ μεγάλη σκάλα γιὰ νὰ πάῃ νὰ βρῇ τὸν Γκὺ.

Στὸ μεγάλο χῶλλ δὲν βρισκόταν παρὰ ὁ Ἰβάν, ἕνας δυστυχισμένος Ρώσος πρόσφυγας, καταστραμμένος ἀπὸ τὴν ἐπανόσταση ποὺ τώρα καὶ λίγον καιρὸ τὸν εἶχαν πάρει στὸ Ναβάιγ γιὰ ἐπιστάτη. Ὁ μαρκήσιος τοῦ εἶχε ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη. Ὁ Ἰβάν ἦταν τέλειος ἀπ' ὅλες τις ἀπόψεις καὶ ὅλοι στὸν πύργο ὀρκίζονταν σ' ὄνομά του, ὅλοι ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Μαρία-Ρόζα καὶ τὸν Βισνού, ποὺ κι' οἱ δύο τοὺς τοῦ ἔδειχναν, καθέννας μὲ τὸν τρόπο του, μιὰ συμπάθεια πολὺ περιωρισμένη.

(Ἀκολουθεῖ)

KIMON LAKIANIS

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΑ

1. ΘΥΜΑΜΑΙ

Θυμάμαι ἕνα ἐκκλησάκι μακρινό,
Πλήθος κερά καὶ κόσμος γύρω,
Χαρούμενες καμπάνες... φωτεινὸ
Τὸ εἰκονοστάσι καὶ τὸ μῦρο
Τῶν λουλουδιῶν... στεφάνια στοῦ

Τὴν θείαν εἰκόνα τὴ γλυκὴ θλιμμένη
Ὡ, κι' ἡ φωνὴ τοῦ ψάλτη ἡ γερασμένη
Ποῦ ἔσπαζε τὴ γαλήνη τοῦ Ναοῦ!...
«Χριστὸς γεννᾶται!» Δόξα, φῶς, χαρά!
Τὰ λόγια ἦταν ἀπλά καὶ κουρασμένα
Τὰ μάτια γαλήνᾳ προσηλωμένα
Ἐκεῖ ποὺ δὲν ὑπάρχει συμφορά!
Φωτίζαν τ' ἀναιμένα τὰ κερά
Τὰ γέρικα κεφάλια, τ' ἄσπρα γένηα
Τὰ ἡλιοκαμμένα, τὰ γερά κορμιά
Τὶς μαντιλίες, τὶς πλεξούδες, τὰ χτέ-

Ψηλά, στὰ χωριουδάκια τῶν βουνῶν
Μέσ' στὰ χιόνια, στὰ δέντρα, στὸν ἀ-

Μέσ' στὶς ἄσπρες ψυχὲς τῶν χωριανῶν
Ἐκεῖ γεννιέται κι' ὁ Χριστὸς τὴν πᾶ-

2. ΕΝΑ ΔΕΝΤΡΑΚΙ

Ἐνα δεντράκι, ἕνα χρυσὸ δεντράκι
Λουσμένο μέσ' στὸ φῶς καὶ στὰ παι-

Στὴ σάλλα μὲ τ' ἀτέλειωτα στολίδια
Στὸ πλήθος τῶν παιδιῶν, κι' ἐγὼ παι-

Παιδάκι! Μὲ τὸ ρόζ μου φουστανάκι,
Μὲ φιδόγκους στὰ μικρά μου τὰ ποτσά-

Μὲ μιὰ τρελλὴ καρδιά, σὰν ὅλες ἴδια
Περίμενα τὴν κοῦκλα ἢ τὸ τοπάκι!...
Μὲ πόση, ἀλήθεια τότες εὐκολία
Τίποτα. Μ' ἕνα χᾶδι, μ' ἕνα δῶρο
Ἐμπαινε στὴν ψυχὴ μας ἡ Εὐτυχία!
Τώρα, ἡ Ζωὴ μᾶς δένει μὲ τὸ φῶς
Τῆς Ἐγνοίας... κι' ἡ Χαρά δὲν μᾶς

Μήτε τὴν ὥρα ποὺ ὁ Χριστὸς γεννᾶται!

MARIA M. ΦΑΛΑΓΓΑ

—“Αϊ! αϊ!... φώναξε, πηδώντας ως εκεί-πάνω απ' τὸν πόνο.

Καὶ τὸ βάλε ἀμέσως στὰ πόδια. Δὲν ξαναστάθηκε παρ' ἀφοῦ ἔφτασε στὸ χωριό. Ἐκεῖ διηγήθηκε στοὺς ἄλλους, ποὺ εἶχαν γυρίσει τὸ ἴδιο ἀπρακτοὶ καὶ τὸν ὥρτησαν γιὰ τὴν ματωμένην, πὼς ἓνα κακὸ Πνεῦμα τῆς Γῆς τοῦ ἔδωσε ἀπὸ πίσω μιὰ μαχαιριά.

Οἱ ἄγριοι εἶναι πολὺ δεισιδαίμονες. Καὶ τοὺς ἔπιασε τέτοιος φόβος, ὥστε ἔφυγαν ἀμέσως ἀπ' τὸ χωριό τοὺς καὶ πῆγαν νὰ καθίσουν σ' ἄλλο μέρος, μακριά, ὅπου ἴσως δὲν ὑπῆρχαν κακὰ Πνεύματα...

Ἔτσι οἱ φίλοι μας γλύτωσαν ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς τους. Κι' ἐξακολοῦθησαν νὰ τριγυρίζουν στὴν ἐρημο, τρώγοντας ὅ,τι ἔβρισκαν, φωλιάζοντας ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ γυρεύοντας πάντα τὸ καλύτερο.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΜΗΛΙΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος—

—Ἐγώ, εἶπεν ὁ μελισσοουργός, ἔτρεχα ὅλη τὴ νύκτα νὰ σοῦ εὔρω αὐτὸ τὸ ἄσπρο τριαντάφυλλο νὰ βάλῃς εἰς τὰ μαλλιά σου.

—Καὶ ἐγώ, εἶπεν ἡ πυρραλίδα, ἐσύναισα σταλαγματιές δρόσο καὶ σοῦ ἔκαμα περιδέρας, ποὺ λάμπει περισσότερο ἀπὸ τὰ διαμάντια.

—Καὶ ἐγώ, εἶπεν ἡ σουσουράδα, σοῦ φέρνω αὐτὸ τὸ ριπίδι, ὅπου ἔδωκε τὸ κάθε πουλὶ τὸ ωραιότερό του φτερό γιὰ νὰ γίνῃ.

Ἀφοῦ ἐφόρεσεν τὰ μοναδικὰ της στολίδια ἐφάνηκεν ἡ Μηλιά τὸσον ὠραία, ποὺ ἄρχισαν νὰ ὑμνολογοῦν τὴν περίσεια χάρι της ὅλα μαζί τὰ πουλιά. Μόνον ἐκεῖνη ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ἀνήσυχη καὶ συλογισμένη.

—Τί θὰ γίνω, εἶπε, ὅταν μοῦ μιλήσῃ ὁ βασιλεὺς καὶ καταλάβῃ ἀπὸ τὰ πρῶτα μου λόγια ὅτι εἰμι μιὰ χωριάτισσα τοῦ βουνοῦ ποὺ δὲν ξέρει τίποτε ἀπὸ κόσμο;

—Μὴ σὲ νοιάζει, ἀποκρίθηκε τ' ἀηδόνι. Αὐτὴ ἡ φιλενάδα μου ἡ Κουρούνα, ποὺ βλέπει κοντά μου, φωλιάζει ἀπὸ ἑκατὸν εἰκοσι χρόνια εἰς τὴν στέγη τοῦ παλατιοῦ καὶ ξεύρει ὅλα του τὰ φανερά καὶ τὰ μυστικά. Τὴν ἔφερα ἐπίτηδες γιὰ νὰ σὲ κατηχήσῃ. Σὲ μιὰ ὥρα θὰ σὲ μάθῃ ὅσα φθάνουν γιὰ νὰ διδάξῃς τὸν βασιλεῖ τὰ γονικά του.

Παραμονὴ Χριστουγέννων.

Μὲ τὸ δίφραγκο τοῦ κυνηγοῦ ἐνοίκιασε ἡ Μηλιά ἓνα κομψὸ ἀμάξι καί, σωστὰ εἰς τὰς ἑννῆς τὸ βράδυ ἐπαρυσιάσθηκε εἰς τὴν μεγάλην σάλλα τοῦ παλατιοῦ. Ἡ ἐντύπωσις ποὺ ἔκαμεν ἡ ὁμορφιά τοῦ προσώπου της καὶ ἡ λάμψη τοῦ φουστάνιου της ἦτο τόση, ὅπου ὅλες οἱ γυναῖκες ἐκιτρίνισαν ἀπὸ ζούλεια, καὶ ἀπὸ κείνην τὴν βραδυὰ ἐφανερώθηκε ποιὲς πασαλείβονταν καὶ ποιὲς ὄχι.

Ὁ βασιλεὺς κατέβηκεν ἀπὸ τὸ

θρόνο του καὶ ἦλθε νὰ τὴν προῦπαν τῆσιν, πράγμα ὅπου δὲν ἔκαμεν ἄλλη φορά, παρὰ μόνον εἰς τὴν ἐπίσκεψιν τῆς αυτοκρατορίσσης τοῦ Λεβάντε. Χωρὶς νὰ φροντίζῃ γιὰ τὴν ἐπιμοταξία, τὴν ἐπῆρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τὴν ἔθαλε νὰ καθήσῃ σιμά του, ἐρωτώντας ἀπὸ ποῖο βασιλεῖο ἔρχεται, ἢ ἂν εἶνε οὐρανοκαταβήτης, γιὰτὶ δὲν πιστεύει πὼς ἡμπορεῖ ἡ γῆς νὰ γεννήσῃ γυναῖκα τὸσον ὠραία. Ἡ Μηλιά ἐκοκκίνισε καὶ τοῦ ἀποκρίθηκε μὲ πολλὴ σεμνότητα καὶ χάρι ὅτι εἶνε μιὰ ταπεινὴ χωριάτισσα καὶ ἦλθε ν' ἀγωνισθῇ μὲ τοὺς ἄλλους γιὰ τὸ βραβεῖο.

—Πρέπει νὰ ξεύρῃς, τῆς εἶπεν ὁ βασιλεὺς, πὼς τὸσον πολὺ ἐχόρτασα καὶ ἀηδίασα κάθε διασκέδασι καὶ ξεφάντωμα, ποὺ τίποτε πλεόν δὲν μ' εὐχαριστεῖ. Ἐχω δλόκληρα χρῶνια νὰ γελᾶσω. Ὅλα μοῦ φαίνονται ἀνούσια, ἀνάλατα, νερόδραστα καὶ βαρετά. Καὶ αὐτὴ σου ἡ ὠραιότης ἐθάμπωσε τὰ μάτια μου χωρὶς νὰ γιὰτρέψῃ τῆς ψυχῆς μου τὴν κούρασι καὶ τὴν πλήξη. Εὐχόμαι νὰ φανῇ ἡ διασκεδαστικὴ σου τέχνη, ὅσον καὶ ἡ ὁμορφία σου, μεγάλη». Καὶ ἀφοῦ εἶπεν αὐτὰ ἐπρόσταξε ν' ἀρχίσῃ ὁ ἀγῶνας.

Τὰ λόγια του ἐτρόμαξαν τὴν Μηλιάν, ποὺ δὲν ἤξευρε πὼς θὰ κατῶρθαν νὰ κάμῃ νὰ γελᾶσῃ τὸν ἀγέλαστο ἐκεῖνο βασιλεῖ.

Ὅτ' ἔχανε τὸ θάρρος, ἂν δὲν ἤρχετο ἐκεῖνην τὴν στιγμήν τὸ ἀηδόνι νὰ κελαῖδῃ εἰς τὸ αὐτὸ της: «Μὴ σὲ μέλει, τὰ πουλιά τὰ ἐτοίμασαν ὅλα».

Ὁ πρῶτος ἀγωνιστὴς ποὺ ἐπαρυσιάσθηκε ἦταν ἓνας περίφημος φραγκομερίτης μεπχλιδάνης ἡ καθὼς τοὺς λέγουν οἱ λογιώτατοι, λαθροχειριστὴς, τὸσον ἐπιτήδειος, ποὺ τὸν ἐπαιρναν πολλοὶ γιὰ μάγο καὶ ἀναγκάσθηκε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν τόπον του, ὅπου ἐσυνέβησαν τότες νὰ καίουν τοὺς μάγους. Αὐτὸς ἐμάντεψε τὸ χαρτί, ἄσο πῖκα, ὅπου εἶχε βάλει ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ νοῦ του, ἐτηγάνισεν

αὐτὰ μέσα εἰς τὸ καπέλλο τοῦ ἀυλάρχου καὶ ἔστειλε τὴν ξανθὴν περροῦκα τῆς Μεγάλης Κυρίας νὰ σκεπάσῃ τοῦ ἱπποκόμου τὴν φαλάνκα. Ἐπειτα κατῶρθεν νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὴν μύτη τοῦ ὑπουργοῦ τῆς δικαιοσύνης ἓνα σχοινὶ τῆς φούρκας καὶ ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ στρατάρχου ἓνα δειλὸ λαγουδάκι. Ὅλα ἐπήγαιναν καλά, μόνον ὁ βασιλεὺς δὲν εἶχεν ἀκόμη γελᾶσει. Μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ ἐπιτύχῃ καὶ τοῦτο ἐσκαρφίστηκε νὰ λαθροχειρίσῃ τὸ βασιλικὸ στέμμα καὶ νὰ στεφανώσῃ μὲ αὐτὸ μιὰ κεφαλὴ ἀγριόχοιρου, ποὺ ἦταν στημένη εἰς τὸ μέσο τοῦ τραπεζιοῦ τοῦ δειπνοῦ. Ὁ βασιλεὺς ὅμως δὲν ἦταν, καθὼς φαίνεται, εὐδιάθετος. Ἀντὶ νὰ γελᾶσῃ εὐρῆκεν ἄνοστο τὸ χωρατό, κι' ἐπρόσταξε νὰ διώξουν τὸν χωρατατζίμ' ἓνα καλὸ λάχτισμα εἰς τὸ μέρος τοῦ ὑποκειμένου του ποὺ εἶναι παρακάτω ἀπὸ τὴν ράχη.

Ὁ δεῦτερος ἀγωνιστὴς ἦταν ἓνας σοδαρὸς ἀσπρογέννης φιλόσοφος ἀπὸ τὰ μέρη τῆς Ὀλλάνδης. Αὐτὸς εἶχε φέρεי μαζὶ του μίαν παράξενη μηχανή, μὲ ἓνα εἶδος υαλίτικο καζάνι ἀπ' ἐπάνω. Τὸ ἀνοίξε καὶ ἔρριψε μέσα κάρβουνο κοπανιστό, μιὰ κουταλιά ἀδιάργυρο, μιὰ φούχτα ἀλογόπετρα, ἓνα κλαδί δενδρόλιθου καὶ ἓνα βῶλο νισαντηρι. Τὰ ἀνακάτεψε μὲ μιὰ χρυσὴ κουτάλα καὶ ἀμέσως ἐξεστάθηκαν, ἐκρόωσαν, ἐφλογοδόλησαν, καὶ εὐρέθη τὸ καζάνι γεμάτο διαμάντια μεγάλα σὰν τ' αὐτὰ τῆς περιστερᾶς. Ὅλοι οἱ αὐλικοὶ ἔμειναν ἐκστατικοὶ καὶ ὅλες ἡ κυρίες ἀπλωσαν τὸ χέρι γιὰ νὰ λάβουν ἀπὸ ἓνα ἀπὸ τὰ διαμάντια ποὺ ἤρχισεν ὁ σοφὸς τῆς Ὀλλάνδης νὰ μοιράζῃ. Ὁ βασιλεὺς ὅμως ἐθύμωσε καὶ πάλι, ἐπρόσταξε τίς κυρίες νὰ δώσουν ὅπως ὅσα εἶχαν λάβει καὶ εἶπε μὲ ὀργὴν εἰς τὸν χημικό: «Δὲν ἐσυλλογίσθηκες, ζευζέκη, πὼς ἄμα γείνουν τὰ διαμάντια κοινὰ σὰν τὰ χαλίκια, θὰ χᾶσουν ὅλη τους τὴν ἀξία τὰ δικά μου, ποὺ εἶνε τὰ πρῶτα τοῦ κόσμου καί, ἂν λάχῃ καὶ χρειαστῶν χρήματα, μπορῶ νὰ τὰ πουλήσω ὅσο θέλω; Φύγε ἀπ' ἐδῶ, καὶ ἂν ξανακάμῃς ἄλλη φορά διαμάντια, θὰ σοῦ σπάσω μαζὶ μὲ τὴν μηχανή καὶ τὸ κεφάλι».

Ὁ τρίτος ἦταν ὁ πρῶτος ἐπιστήμονας ἐνὸς καινούργιου κόσμου, ποὺ εἶχεν ἀνακαλύψει ἓνας κάποιος Κολόμβος, πέρα ἀπὸ τὸ μεγάλο νερομάζωμα, ποὺ τὸ λέγουν Ἀτλαντικὸ. Αὐτὸς ὁ νεοοσμῆτης εἶχε καταφέρει, ὕστερα ἀπὸ πολλὰς μελέτες καὶ δοκιμὰς, νὰ κλείσῃ τίς ἡλιακὰς ἀχτίδες μέσα εἰς μπουκαλάκια, ποὺ μοιά-

ζανε μικρὰ ἀχλάδια, τὸσον ὅμως φωτεινὰ ποὺ ὁ βασιλεὺς καὶ ὅλοι οἱ αὐλικοὶ θαμπώθηκαν καὶ ἀνοιγόκλειαν τὰ μάτια, ὥσάν νυκτερίδες ποὺ ἐπλάκωσεν ὁ πρωῒνός ἥλιος, πρὶν προφθάσουν νὰ χωθοῦν εἰς τὴ σπηλιά τους. Ἀφοῦ ἐμισσοστράδωσε τὸν κόσμον ἤρχισεν ὁ ἐπιστήμονας νὰ ἐξηγῇ πὼς αὐτὰ τ' ἀκτινοβολὰ ἀχλάδια εἶνε νέο σύστημα φωτισμοῦ, καὶ μὲ τὸ μισὸ ἐξοδο θὰ δίδουν πῶς δεκαπλάσιο ἀπὸ τὸ λάδι, ποὺ θὰ ξεπέσῃ τότες ἡ τιμὴ του εἰς τὸ δέκατο, ἀφοῦ δὲ θὰ χρησιμεύῃ πλεῖα παρὰ μόνον γιὰ τὸν γάμινισμα καὶ τὴν σαλτάτα...

Δὲν ξεύρει, ἀρχεῖ, τὸν διέκοψεν ὁ βασιλεὺς κίτρινος ἀπὸ τὴν ὀργήν, πὼς τὰ κτήματα τοῦ βασιλείου μου, τὰ δικά μου καὶ τοῦ λαοῦ μου, εἶνε ὅλα ἐλαῖνες, καὶ ἔρχεσαι νὰ μᾶς ξεπέσῃς τὴν τιμὴν τοῦ λαδοῦ! Γκρεμίσου νὰ μὴ σὲ βλέπω, καὶ ἂν αὐριο εὐρεθῇς ἀκόμη εἰς τὰ κράτη μου θὰ σὲ ἀλείψω μὲ λάδι καὶ θὰ σὲ κάψω ζωντανό.»

Ἦτο τώρα ἡ σειρά τῆς Μηλιάς καὶ ἔτρεμεν ὅλη, βλέποντας πόσον ἀγρωμένος ἦτον ὁ βασιλεὺς. Τῆς ἐκελάδῃ ὅμως πάλιν τὸ ἀηδόνι, καὶ ποὺ τῆς ἔδωκε θάρρος. Ὅλων τὰ μάτια ἦτανε καρφωμένα ἀπάνω της καὶ ἡ σιωπὴ τόσο τέλεια, ποὺ θ' ἄκουε κανέναν μύγα νὰ πετᾷ ἢ χόρτο νὰ φυτρώνῃ.

Ἡ Μηλιά ἔδωκε τότε διαταγὴν ν' ἀνοίξουν τὰ εἰκοσι παράθυρα τῆς σάλλας. Καὶ ἀμέσως ἐπέταξαν μέσα μικρόπουλα κάθε λογῆς καὶ εἶδους: κίτρινοι μελισσοουργοὶ, κόκκινοι πυρροῦλᾶδες, ἀργυρὰ ψεροπούλια, μαύροι κότσιφοι, πλουμιστὲς κίχλες, παρδαλὰς καρδερίνες, σπῖνοι, φρεντζούνια, σεισοῦρες, ποταμίδες, καλογρήτσες, μαλαθρίτες, κορυδαλοὶ, ἀσπρόκωλοι, τρυποκάρυδα καὶ κεφαλάδες. Ἀφοῦ ἐφετεροῦσαν ἓνα δυὸ λεπτά, ἐδῶ κι' ἐκεῖ γύρω εἰς τίς λάμπες καὶ τοὺς πολυελαίους, σὰν τρελλὰ πουλιὰ ποὺ ἦταν, ἔκαμαν ἔπειτα ἓνα μεγάλο κύκλο. Τὸ ἀηδόνι ἐστάθη εἰς τὸ κέντρο κτυπώντας σὰν ἀρχιμουσικός μὲ τὰς φτεροῦγές του τὸ ρυθμό, καὶ ἀκούστηκε τότε μιὰ πρωτάκουστη συμφωνία τόσο γλυκεῖα ποὺ θὰ ἔλεγε πὼς τὴν εἶχε συνθέσει ἡ μελοποιήτρια τῆς Παράδεισος Ἀγία Καικιλία. Ἀπὸ ὅλα τὰ κομμάτια ἄρρε περισσότερο μιὰ λιγυρὴ τετραφωνία σπῖνων, ποὺκαμεν ὅλους νὰ δακρύσουν, καὶ τὸ κωμικὸ τραγοῦδι τῆς κίσσας, τὸ τόσο πηδηκτοῦλικο καὶ ζωηρὰ τονισμένο, ποὺ ὅλοι οἱ αὐλικοὶ ἄρχισαν νὰ χοροδοῦν καὶ νὰ κινῶν τὰ πόδια σὰν νὰ εἶχαν γεμίσει οἱ κάλτσες των μερμήγκια.

—Χορεύετε τώρα πουλιά μου, ἐπρόσταξεν ἡ Μηλιά.

Εἰκοσι ζευγάρια καναρίνια ἄρχισαν τότε νὰ χορεύουν ἓνα ἕκτακτο καὶ πρωτοφανίστικο βάλς. Μὲ τὴν μιὰ φτεροῦγα ἐκρατοῦντο τὰ δύο πουλιὰ ἀγκαλιασμένα καὶ ἐπετοῦσαν μὲ τὴν ἄλλην. Τὰ ζευγάρια ἐγύριζαν ὥσάν ἀνεμες καὶ ἔκαμαν δέκα φορές τὸ γύρο τῆς σάλλας. Ἐπειτα ἐχόρευσαν κατὰ γῆς περπατητὰ μιὰ νόστιμη καρδιλία οἱ τσαλαπετεινοὶ καὶ ἀκόμη καλλίτερα ἐπέτυχε τὸ κοτιγὼν μὲ ὅλα του τὰ παιχνίδια. Εἰς αὐτὸ ἔκαμαν ὅλους νὰ ξεκαρδιοῦν τὰ νάξια μιὰς ἀκατάδεκτης καρδερίνης, ποὺ τῆς ἐπαρουσίασαν δέκα κατὰ σειρά χορευτᾶδες καὶ δὲν τῆς ἄρεσε κανένας τοὺς ἐκοίταζε μὲ περιφρόνησι κι' ἔλεγε ὅχι μὲ τὸ κεφάλι. Ὁ ἐνδέκατος ἔτυχε νὰ τῆς ἄρῃσῃ γιὰ νὰ τοῦ τὸ ἀποδείξῃ τοῦ ἔδωκε μιὰ μύγα, ποὺ εἶχε πιάσῃ. Τὴν ἔφαγεν ἐκείνος καὶ ἔπειτα ἀγκάλιασε τὴν χορεύτριά του καὶ ἄρχισαν νὰ γυρνοῦν μὲ χάρι καὶ τέχνη μοναδική.

Δὲν θὰ ἐτελείωναν ποτὲ ἂν ἤθελα νὰ τὰ εἰπῶ ὅλα. Ἡ διασκέδασι ἔκλεισε μὲ μιὰ βροχὴ ἀπὸ σπάνια λουλούδια, ποὺ εἶχαν φέρεи τὰ χελιδόνια ἀπὸ τὰ ξένα μέρη. Τὸ σπινιώτερο ἀπὸ ὅλα ἦταν ἓνας γαλάζιος λωτὸς τοῦ Ἐπάνω Νείλου, ποὺ ἐπρόσφερεν ἡ Μηλιά εἰς τὸν Βασιλέα.

Ἐκεῖνος ἦτανε τώρα ὁλος ζωὴ καὶ χαρὰ. Τὸ αἷμα ἀνέβηκε νὰ βάψῃ τὴν χλωμὴν του ὄψιν καὶ τὰ μάτια του ἐρίχναν σπῖθες. Χωρὶς νὰ συλλογισθῇ οὔτε τοὺς προγόνους του, οὔτε τί θὰ ἔλεγον οἱ γύρω του πρίγκιπες, δοῦκες, στρατάρχες, ὑπουργοὶ καὶ δεσποτάδες, ἔσκυψε καὶ ἐφίλησε τὴν Μηλιά εἰς τὸ μέτωπο, τὰ δύο μάγουλα καὶ τὸ σάγον. Τὸ σταυροφίλημα ἐκεῖνο, καθὼς τὸ ἔλεγον, ἰσοδυναμοῦσε τότε εἰς τὴν μεγάλην Ἑλλάδα μὲ ἐπίσημον ἀρραβώνα. Δὲν ἡμπορῶ νὰ εἰπῶ ἂν ἄρρεσεν ὁ ἀρραβῶνας ἐκεῖνος εἰς ὅλους τοὺς αὐλικούς ἢ μίαν τοῦλάχιστο αὐλική. Ὅλοι ὅμως ἀναγκάσθηκαν, θέλοντας καὶ μὴ θέλοντας νὰ φωνάξουν: «Ζήτω ἡ βασιλισσά μας!» Τὸ ἴδιο ἐφώνησαν εἰς τὴν γλῶσσαν τοὺς καὶ ὅλα τὰ πουλιά, καὶ βλέποντας ὅτι ἐκλαίεν ἡ Μηλιά ἐνῶ τὴν ἀποχαιρετοῦσαν, τῆς ἔδωκαν τὴν ὑπόσχεσι νὰ τὴν βλέπουν συχνά.

Οἱ γάμοι ἔγιναν τὴν δευτέρα τῶν Χριστουγέννων μὲ περισσὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ πομπήν. Εἰς αὐτοὺς ἦταν καλεσμένοι καὶ οἱ θεοὶ γονιοὶ τῆς Μηλιάς, ὁ γέρος καὶ ἡ γρηῃ, ποὺ χαρὰ τοὺς ἔκαμεν νὰ φαίνωνται δέκα χρόνια νεώτεροι.

Ε. Α. ΡΟΥΓΗΣ

ΤΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑ-ΒΑΓΓΕΛΗ

Ὅταν ἀνοίξε τὰ παράθυρά του ὁ παπᾶ-Βαγγέλης ἐκεῖνο τὸ πρωῒ, ὅλα γύρω ἦσαν χιονισμένα. Ἡ ἄκρη τοῦ βουνοῦ, ὅπου ἦτανε χτισμένη ἡ ἐκκλησία καὶ τὸ μικρὸ σπιτάκι, ἦταν ὅλη σκεπασμένη μ' ἓνα ἄσπρο σεντόνι καὶ πάρα πέρα δὲν μπορούσε κανεὶς νὰ ἰδῇ τίποτε, γιὰτὶ τὸ χιόνι ποὺ ἔπεφτε ἀκατάπαυτα, τὰ σκέπαζε ὅλα μὲ μιὰ μολυδιὰ βαρεῖα κουρίνα.

Ἦτανε παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων καὶ τὸ χιόνι ἐκεῖ ψηλὰ δὲν ἦταν σπάνιο. Ἀλλὰ τέτοιο σὰν κι' αὐτὸ δὲν θυμόταν νάχε ξαναῖδεῖ ὁ παπᾶ-Βαγγέλης.

Ἐδῶλε νὰ ψῆσῃ τὸν καφέ του κι' ἐν τῷ μεταξύ συλλογιζόταν, τί ἄσχημα θὰ ἦταν, ἂν ἐξακολουθοῦσε νὰ χιονίζῃ καὶ δὲν μπορούσαν, νᾶρθουν αὐριο στὸν ὄρθρο ὅλοι οἱ χωρικοὶ.

Οἱ τσοπάνηδες ἀπ' τίς κοντινὰς τίς στάνες θὰ ἐρχόντουσαν, γι' αὐτὸ δὲν εἶχε ἀμφιβολία. Ἀλλὰ ἀπ' τίς μακρινὰς τίς στάνες κι' ἀπὸ τὰ χωριά, μπορεῖ τὸ χιόνι νὰ ἦτανε τόσο πολὺ, ὥστε νὰ τοὺς ἐκλείνε τὸ δρόμο.

—Μπα, δὲν βαρύνεσαι, ἔκανε κοιτάζοντας ἀπ' ἔξω. Θὰ πάψῃ νὰ χιονίζει, ὅπου νᾶναι.

Ὅσο ὅμως κι' ἂν προσπαθοῦσε νὰ γελᾶσῃ τὸν ἑαυτοῦ τοῦ ὁ παπᾶς, τὸ χιόνι δὲν ἔπαυε νὰ πέφτῃ. Ἐχιόνιζε ὁλόένα, κι' ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ, ἐσκοτείνιαζε, κι' ἡ μολυδιὰ κουρίνα ἐκεῖ στὸ βάθος, γινότανε πιδ σκοῦρα καὶ πιδ πυκνή.

Ὁ παπᾶς ἄρχισε νὰ στενοχωριέται. Γύριζε πέρα-δῶθε καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ. Ἀν δὲν ἔπαυε τὸ χιόνι πὼς θὰ ἐκαθάριζε τὴν ἐκκλησίαν; Ποιὸς θὰ τὴν ἐστόλιζε, ποιὸς θὰ γυάλιζε τὰ καντόλια καὶ τὰ μανουάλια, ποιὸς θὰ ἔξυνε τὰ κερὰ ἀπὸ τίς πλάκες; Κάθε χρόνο ἐρχόνταν ἡ βλάχες καὶ ἐστόλιζαν τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐρχότανε κι' ἡ κυρὰ Νιόνινα καὶ τὴν ἔκανε νὰ λάμπῃ σὰν τὸν ἥλιο. Καὶ φέτος νὰ μείνῃ ἔτσι; Σὰν τὰ παιδιὰ ποὺ δὲν ἔχουν μάννα καὶ πᾶνε νὰ μεταλάβουν ἀσυγύριστα;

Τοῦ παπᾶ τοῦ βούρκωσαν τὰ μάτια. Πρῶτη φορά θὰ πάθαινε ἓνα τέτοιο πράγμα. Ἀλλὰ πάλι, ἦτανε ἀκόμη πρωῒ, ὥς τὸ βράδυ θὰ ἔπαυε τὸ χιόνι δίχως ἄλλο. Κι' ἂν ἀκόμη δὲν μπορούσαν νᾶρθουν ὅλοι, αὐτοὶ ποὺ θὰρχόνταν θὰ ἦσαν ἀρκετοί.

Ὁ παπᾶ-Βαγγέλης κοίταξε ἀπ' τὸ παράθυρο. Τὸ χιόνι ἔπεφτε χωρὶς διακοπήν. Ἀναστένανε καὶ ἀποφάσισε νὰ πάῃ μοναχὸς τοῦ στὴν ἐκκλη-

σία. "Αχ Θεέ μου, πώς ήταν το μικρό έρημοκλησάκι! Πώς περίμενε να στολιστεί για να γιορτάσει τα Χριστούγεννα! "Αν έρχότανε τουλάχιστον ή κυρά Νιόνιεννα; "Αλλά αν έπεφτε πουθενά μ' αυτό το χιόνι; "Οχι, καλύτερα ας έρχότανε αργότερα και ας έκανε δ,τι πρόφταινε.

"Ο παπās κάθισε δλο το πρωί και έψελνε στην εκκλησία. Τα μάτια του όμως κοιτάζαν πιδ πολύ το παράθυρο παρά το ψαλτήρι.

Το μεσημέρι γύρισε στο κελί του και έφαγε δυο τρείς έλιτσες και ψωμάκι. Με τη βία όμως κατέβαινε κάθε μπουκιά. "Όσο έβλεπε ο παπās το χιόνι που έπεφτε όλοένα, τόσο τον έπιανε μεγαλύτερη απελπισία. Πώς θα έμενε ή εκκλησία άσυγύριστη; Σήμερα ή πιδ φτωχή γυναίκα συγύριζε κι' άσπριζε το νοικοκυριό της κι' ο οικος του Θεού, που γιόρταζε αύριο, να έμενε άστέλιτος κι' έρημος; "Αποφάσισε να πάη μονάχος του να καθαρίση την εκκλησία και πέρασε δλο τ' άπόγευμα γυαλίζοντας με τα γερικά του χέρια τα μανουάλια, αλλάζοντας το νερό άπ' τα καντήλια, σκουπίζοντας τον νάρθηκα και τ' "Αγιο Βήμα. Κι' εσο δούλευε, τόσο άναστέναζε. Πώς θα υποδεχόταν τον άφέντη τον Χριστό μέσα σ' αυτά τα χάλια; Δεν θα την πάθαινε ώσαν κι' εκείνον της παραβολής, που δεν είχε ένδυμα γάμου; "Αλλά τουλάχιστον, ο Κύριος ας μ'ήν έρριχνε την όργή του στις βλάχες και στην κακομοίρα την θειά-Νιόνιεννα. Για να μ'ήν έρθουν εκείνες, δεν θα μπόρεσαν. Ποιός ξέρει πάρα κάτω πόσο θα ήτανε το χιόνι; Βέβαια και θα ήθελαν νάρθουν. "Οχι, όχι ο Κύριος δεν έπρεπε να όργισθί μαζί τους. "Αν ήθελε να τιμωρήση κάποιον, που ή εκκλησία του δεν είχε ένδυμα γάμου, ας έτιμωρούσε αυτόν, που ήταν γέρος και ανάξιος και δεν μπορούσε να καθαρίση όπως έπρεπε.

"Ός τόσο νύχτωσε και ο παπās γύρισε πίσω στο κελί του. "Ερριξε δυο-τρία ξύλα στη φωτιά και έκατσε κι' αυτός δίπλα στο τζάκι. "Επαιζε μηχανικά με το κομπολόι του και μουρμούριζε με τα χείλια προσευχές.

(Το τέλος στο ερχόμενο)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΦΑΚΙΡΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ υπό ΕΥΔΟΧΙΕ ΔΥΡΥΙΣ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Να όχυρώσουμε το Ποντισέ-ρου! Να δημιουργήσουμε στρατό! φώναζε ο Ντ' "Αντέιγ. Και χρήματα;

— Πρώτα άπ' όλα θα βάλουμε σε τάξη τα οικονομικά μας· αλλά το πιό έπείγον είναι ν' αρχίσουμε τις διαπραγματεύσεις.

— Αυτό μου φαίνεται πως θα παρουσιάση τις μεγαλύτερες δυσκολίες, είπε ο Ντ' "Αντέιγ. Αυτοί οι "Ινδοί πρίγκιπες ζούν μέσα σε τόσο φαντασμαγορική μεγαλοπρέπεια· είναι τόσο πολύ συνειθισμένοι να βλέπουν όλους να τους προσκυνούν, έχουν τέτοια περιφρόνηση για τους Εύρω-παίους!

— Θα τους κάνουμε ν' αλλάξουν τη γνώμη τους για μας, άπάντησε ζωηρά ή κυρία Ντυπλεϊξ. Και αν αυτοί ζούν με επίδειξη και μεγαλοπρέπεια, τίποτε δεν μας έμποδίζει και μας να κάνουμε το ίδιο.

— Η γυναίκα μου έχει δικιο, είπε ο Ντυπλεϊξ, κι' έχω σκοπό να εφαρμόσω την ιδέα της. "Αλλωστε ο Μεγάλος Μογγόλος, είχε δώσει στον προκάτοχό μου Ντυμάς, που έβλεπε τα πράγματα με το ίδιο μάτι που τα βλέπω κι' εγώ, τον τίτλο του ναμπάμπ. "Ο τίτλος αυτός, σύμφωνα με το αυτοκρατορικό διάταγμα, είναι συνδεδεμένος με το αξίωμα του διοικητή του Ποντισέρυ και γι' αυτό το λόγο μεταβιβάζεται και στους διαδόχους του Ντυμάς. Αυτά τα δικαιώματά μου εγώ θα τα διεκδικήσω και θα όποχρεώσω τους άλλους ναμπάμπ να με άναγνωρίσουν. "Ετοι θα διαπραγματεύομαι μαζί τους σαν ίσος προς ίσους. "Εντωμεταξύ, ενώ οι διαπραγματεύσεις θα τραδούν τον δρόμο τους, πρέπει να είμαστε έτοιμοι για ν' αντιμετωπίσουμε όποιαδήποτε άγγλική επίθεση και γι' αυτό πρέπει ν' αρχίσουμε να επιδιορθώνουμε και να δυναμώνουμε τα όχυρωματικά έργα. "Από την πρόχειρη ματιά που τους έρριξα χθές, είδα πως βρίσκονται σε πολύ κακή κατάσταση. "Αν έρχόταν στους "Αγγλους ή έμπνευση να μās στήσουν πολιορκία, καλὰ θα την είχαμε!

— Έχετε δίκιο, είπε ο Ντ' "Αντέιγ, αλλά μās χρειάζεται ένας μηχανικός.

— Κι' εγώ; "Εδω δεν είμαι; Δεν έχω ακόμη ξεχάσει όλως διόλου τις σπουδές μου στην όχυρωματική. Θα εξετάσουμε με προσοχή όλα τα όχυρωματικά έργα του Ποντισέρυ κι' ό

στερα θα καταστρώσω τα σχέδιά μου.

— "Αλλά, έκανε πάλι ο Ντ' "Αντέιγ, ώσπου να μās στείλουν άπ' το διοικητικό συμβούλιο της "Εταιρείας χρήματα από τη Γαλλία, με τι θ' αρχίσουμε τις πρώτες εργασίες;

— Δεν σάς είπα πως δλοκληρη ή άτομική μου περιουσία είναι στη διάθεση της πατρίδας μου; άπάντησε ο Ντυπλεϊξ. Θα προκαταβάλω δ,τι χρειασθί.

— Σε όλα έχετε άπάντηση, αγαπητέ μου διοικητή, έκαμε χαμογελώντας ο "Αντέιγ, και είμαι στις διαταγές σας όποτε με θελήσετε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'
Παιδί του σπιτιού

"Ο Ντάρλι είχε μείνει καθισμένος πάντα στη ράχη του έλέφαντά του στην άμμόστρωτη αλλη που ήταν φυτεμμένη με μεγάλα δένδρα και βρισκόταν μπρός από το διοικητήριο.

Στεκόταν εκεί κάμποση ώρα, περιμένοντας, τί; Κι' αυτός ο ίδιος δεν τόξερε, όταν έξαφνα είδε να βγαίνει από το σπίτι ένα αγοράκι τριών ως τεσσάρων ετών, συνοδευμένο από μια άραπίνα που είχε μια κάτασπρη ποδιά ζωσμένη στη μέση της κι' ένα παρδαλό μαντήλι στο κεφάλι της. Η άραπίνα μόλις έρριξε τα μάτια της στον μικρό "Ινδό, που καθόταν ακούνητος πάντοτε στον Καντούρ, έθαλε τις φωνές.

— Τέ πιντί που έσωσε μικρό κύριο όταν μικρό κύριο έπεσε νερό!

Κι' έτρεξε προς το μέρος του μ' άπλωμένα χέρια και με το αγαθό, κατάρυρο και γυαλιστερό της πρόσωπο φωτισμένο από τη χαρά που ένοιωθε ξαναβλέποντας τον σωτήρα του «μικρό κύριο».

"Από το άλλο μέρος και ο Ντάρλι, είχε άναγνωρίσει το «τριαναφυλλί παιδάκι», που χωρίς κι' αυτός ο ίδιος να ξέρη το γιατί, είχε συμπληθεί από την πρώτη στιγμή. "Ο Ζουάν τον κοίταζε με όρθάνοιχτο στόμα και διάπλατα τα μάτια. Μά τον θαυμασμό του δεν τον προκαλούσε ή άνάμνηση της σωτηρίας του που χρωστούσε στον μικρό "Ινδό.

"Όταν ο Ντάρλι, είχε πέσει στο νερό για να τον σώση, ή ζάλη, ή τα-

ραχή κι' ο φόβος του παιδιού ήταν τόσο μεγάλα ώστε δεν είχε μπορέσει να άντιληφθί τι γινόταν γύρω του· δεν θα μπορούσε λοιπόν ν' άναγνωρίση εκείνον που τον είχε βγάλει από τη θάλασσα. Καλὰ-καλὰ δεν ήξερε ούτε τι είχε πάθει και τόμαθε από τους δικούς του. Αυτό λοιπόν που τον έκανε τώρα να θαυμάζει και να άπορρή σε υπέρτατο βαθμό, ήταν που έβλεπε ένα αγοράκι λίγο μεγαλύτερό του, άνεβασμένο επάνω σ' ένα έλέφαντα. Κι' αυτός ο ίδιος βέβαια είχε άνεβεί σε έλέφαντα, αλλά πάντοτε μαζί με

στόμα του καμμιά. Δίχως άλλο δεν είχε καταλάβει.

— Τέ πιντί δεν θα ξέρης γαλλικά, είπε ή άραπίνα. Πρέπει μιλήσης ταμούλ, δλο το κόσμο καταλαβαίνεις ταμούλ.

"Ο Ζουάν επανέλαθε την έρώτησή του, στη διάλεχτο που του σύστησε ή νταντά του.

Το πρόσωπο του Ντάρλι, φωτίσθηκε άμέσως.

— Είναι πολύ εύκολο, άπάντησε στην ίδια γλώσσα.

Πήδησε κάτω κι' ύστερα, για να δείξη στο Ζουάν τον τρόπο, πήρε το μεταξωτό σχοινί που ήταν τυλιγμένο στη μέση του, το πέταξε σαν θηλιά γύρω από τον λαιμό του έλέφαντα και την άλλη στιγμή βρισκόταν κιόλας άνεβασμένος στη ράχη του.

— Θέλεις ν' άνεβής κι' εσύ; ρώτησε τον Ζουάν.

— Ναί, έκανε το αγοράκι, χτυπώντας τα χέρια του με χαρά, ναί, ναί θέλω ν' άνεβώ.

— "Ανέβης εκεί επάνω! Τι θά'πής, κυρά! φώναζε ή άραπίνα.

— Θέλω, θέλω, επέμενε το παιδί.

— Πολύ ψηλά, πολύ ψηλά, διαμαρτυρόταν ή άραπίνα. Πέσης κάτω και κτυπήσης.

— Δεν θα πέση, είπε ο Ντάρλι. Θα τον κρατάω εγώ καλά.

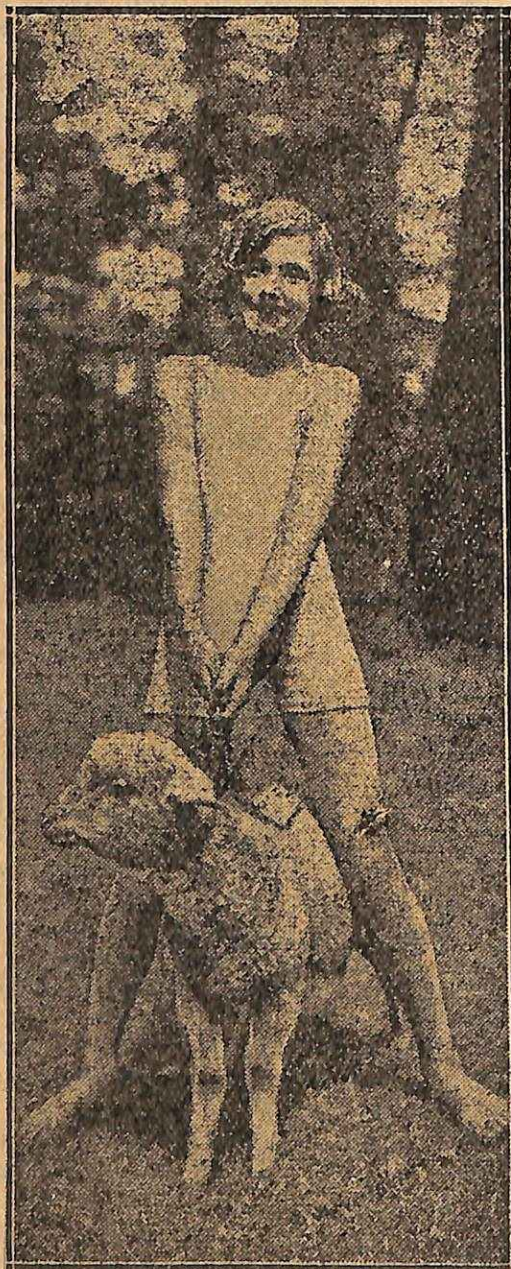
— "Οχι, όχι, δεν θα πέσω, άπανέλαθε ο Ζουάν θα με κρατά ή αυτός καλά.

Τέλος ύστερα από ένα σωρό παρακάλια και ίκεσίες από τη μια μεριά, διαμαρτυρίες και άντιρρήσεις από την άλλη, ή νταντά του μικρού Ζουάν

έκανε δ,τι κάνουν οι νταντάδες όλου του κόσμου, είτε άσπρες είναι είτε μαύρες και δ,τι κάνουν και πολλοί γονείς ακόμη: όποχώρησε. Και σε λίγο το ροδομάγουλο παιδάκι με τα γαλανά μάτια βρισκόταν επάνω στη ράχη του Καντούρ, κοντά στο μελαχροινό παιδί με τα μαύρα μάτια.

— Προσέχεις, περισσότεράκι μου, προσέχεις, άγγελέ μου! έλεγε και ξανάλεγε ή αγαθή άραπίνα που χαίρτοταν βλέποντας τον «άγγελο της» να διασκεδάζει τόσο, μ' άνησυχούσε πότε-πότε για τις συνέπειες που μπορούσε νάχη αυτό το τόλμημα, και άπλωνε

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

Το περασμένο καλοκαίρι, σ' ένα ήλιόλουστο λειβάδι, ή παιδούλα αυτή έπαιζε δλη μέρα με το άρνάκι της.

«"Ο Καντούρ έφερε το δειμάτι με τις βέργες και το άφησε μπρός στα πόδια της άραπίνας...»

τον μπαμπά του και με την μαμά του, κι' είχε καθίσει μέσα στη «χαούντα», ενώ τουτό το παιδί καθόταν δλομόναχο επάνω στη γυμνή ράχη του έλέφαντά του.

"Αφού κοίταζε για λίγα λεπτά τον Ντάρλι, με σιωπηλό θαυμασμό, ύστερα, χωρίς άλλη διαδικασία έπιασε κουδέντα μαζί του.

— Πώς τα κατάφερες κι' άνέβης αυτός επάνω; ρώτησε γαλλικά.

Τα μαύρα μάτια του μικρού "Ινδού στηλώθηκαν στο προσωπάκι που ήταν σηκωμένο προς το μέρος του, άπάντηση όμως δεν βγήκε από το

τά χέρια της για να τον κρατήσει, αν τυχόν έπεφτε.

Μα ο μικρός δεν είχε φόβο να πέσει. Ο Ντάρλι του είχε περάσει το χέρι του γύρω από τη μέση και τον κρατούσε στερεά, ενώ εκείνος για να είναι πιο σίγουρος ακόμη, είχε αρπαχτεί από τα φορέματα του καινούργιου του φίλου.

— Τί ωραία που είμαι εδώ! Έκανε ένθουσιασμένος. Και τί ψηλός που έγινα! πρόσθεσε θριαμβευτικά, βλέποντας τον έκυτο του άνεβασμένον σ' ένα τέτοιο ύψος.

— Είναι δικός σου αυτός ο έλεφαντας; ρώτησε σε λίγο.

— Και βέβαια που είναι δικός μου, απάντησε ο Ντάρλι με καμάρι. Θέλεις να σου κάνω έναν περίπατο;

— Ακούς εκεί! Έκανε ο Ζουάν με χαρά.

Ο Ντάρλι πρόφερε μερικά λόγια χαϊδεύοντας ελαφρά τον λαμό του Καντούρ που εϋθώς άρχισε να περπατά με άργα και ήσυχα βήματα. Η άραπίνα έρχόταν από πίσω τους, ανήσυχη κάπως κατά βάθος. Μα βλέποντας πως ο έλεφαντας ήταν τόσο ήμερος, έδιωξε όλους τους φόβους της και δεν ένοιωθε παρά μονάχα ευχαρίστηση για τη χαρά του μικρού της.

Η διασκέδαση αυτή βαστούσε πολλή ώρα όταν ο σκλάβος που είχε φέρει τον Ντάρλι παρουσιάστηκε στην πόρτα. Έρχόταν να πάρει τον μικρό. Ίνδο για να τον οδηγήσει στην κυρία του που τον περίμενε.

(Ακολουθεί)

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΘΗΝΑ-Ι-ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΟΙ «ΦΟΙΤΗΤΑΙ»

Αγαπητοί μου,

ΦΑΙΝΕΤΑΙ πως έν' από τα πιο δύσκολα πράγματα του κόσμου είναι να διαβάσεις ή να σου διαβάσουν ένα άπαιχτο θεατρικό έργο και να κρίνεις αν, παίζόμενο, θάχει επιτυχία ή αποτυχία. Όσο σφός κι' όσο έμπειρος κι' αν είσαι, μπορεί να γελαστής σε τόσο βαθμό, ώστε με τη μεγαλύτερη βεβαιότητα να προφητέψεις θρίαμβο για ένα έργο που δεν θα σταθή ούτε μια βραδυά, ή αποτυχία οικτρή για έν' άλλο που θα χαλάσει κόσμο. Κι' εγώ ο ίδιος, που το κάτω-κάτω αυτή είναι η δουλειά μου και νομίζω πως την ξέρω καλά, κάμποσες φορές γελάστικα.

Έτσι γελάστηκαν και οι λόγιοι που αποτελούσαν την Κριτική Έπι-

τροπή του «Θεάτρου των Συγγραφέων», όταν, εδώ και δεκαπέντε χρόνια, τους διάβασα τους «Φοιτητές» μου. Κι' ήταν ένας κι' ένας, ξέρετε, κριτικοί του θεάτρου όπως ο Φώτος Πολίτης, και θεατρικοί συγγραφείς οι ίδιοι, όπως ο Νιρβάνας, ο Μελάς, κι' οι μακαρίτες Πολέμης, Τσοκόπουλος και, δεν θυμούνται τώρα ποιός άλλος. Όλοι αυτοί λοιπόν, αφού άκουσαν με προσοχή το διάβασμα του έργου, αποφάνθηκαν πως δεν είναι για να σταθή στο θέατρο, για πολλούς και διαφόρους λόγους, μα προπάντων γιατί είχε δυο υποθέσεις, που υπερδεύονταν κι' ή μια έτρωγε την άλλη! Το σύγκρουση ή αντίθεση, το φόντο της ει-κόνος και το πλαίσιο. Τίποτα! Οι «Φοιτηταί» απορρίφθηκαν από την Έπιτροπή, παμφηφεί.

Από φθόνο; Από αντιζηλία δμοτέχων, που δεν επιθυμούσαν ναχω ακόμα μια θεατρική επιτυχία ύστερ' από δέκα μεγάλες που είχαν ως τότε «Φωτεινή Σάντη», «Στέλλα Βιολάντη», «Ραχήλ», «Πειρασμός», «Μονάκριβη» και καθεξής;.. Καθόλου! Είλικρινώς οι συνάδελφοί μου αυτοί έκριναν το έργο μου άκατάλληλο για τη σκηνή. Κι' αυτό, γιατί, καθώς σάς είπα, το δυσκολώτερο πράγμα του κόσμου είναι να κρίνει κανείς ένα θεατρικό έργο. Σε λίγο το είδαν κι' εκείνοι, και με την ίδια ειλικρίνεια όμολόγησαν πως γελάσθηκαν. Γιατί οι «Φοιτηταί», αν κι' απορρίφθηκαν από την Έπιτροπή, παίχθηκαν εκείνο το χρόνο στο «Θέατρο των Συγγραφέων» χάρη στον διευθυντή, τον κ. Μ. Λιδωρίκη, που από τον κανονισμό είχε το δικαίωμα να παίξει κι' έργα υπ' εϋθύνη του.

Σημείωσαν λοιπόν την πιο μεγάλη ως τότε επιτυχία μου, κράτησαν το πρόγραμμα ένα μήνα, ξαναπαίχθηκαν και κατόπι πολλές φορές, κι' από τον θίασο εκείνο κι' από άλλους, κι' έμειναν όριστικοί στο «Έλληνικό Δραματολόγιο». Έρασιτεχνικοί Σύλλογοι, Δραματικές Σχολές, Γυμνάσια, τους «Φοιτητές» διαλέγουν για τις γιορτές και τις εξετάσεις τους. Όπως έγραφαν οι κριτικοί, με την ευκαιρία της επανάληψής τους στο «Έθνικό Θέατρο», είναι πιά ένα έργο

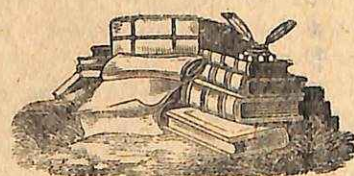
κλασσικό. Αυτό, που στά 1919, απορρίφθηκε παμφηφεί από μια Έπιτροπή που την αποτελούσαν οι ειδικώτεροι!

Την πρώτη φορά που οι «Φοιτηταί» παίχθηκαν στα «Όλύμπια», από τον θίασο του «Θεάτρου των Συγγραφέων», είχαν, καθώς σάς είπα, μια πολύ μεγάλη επιτυχία. Άλλα την άκουσα μόνο, δεν την είδα. Γιατί υπέφερα τότε από ισχιαλγία και δεν μπόρεσα να πάω στο θέατρο παρά στη δέκατη ή τη δέκατη πέμπτη παράσταση. Κι' είχα λυπηθεί πολύ για την άτυχία που δεν μάφησε να ιδώ μια πρεμιέρα τόσο θριαμβευτική, που θάταν βέβαια μια από τις μεγαλύτερες χαρές και τις ωραιότερες αναμνήσεις της θεατρικής μου ζωής. Άλλα ήταν γραφτό ναποζημωθώ με το παραπάνω. Ύστερ' από δεκαπέντε χρόνια, ο ίδιος ο Φώτος Πολίτης — πως έρχονταν καμιά φορά τα πράγματα! — σκηνοθέτης του «Έθνικού Θεάτρου» και μέλος της Κριτικής του Έπιτροπής, επρότεινε να παιχθούν φέτος οι «Φοιτηταί», το έργο που είχε τότε απορρίψει. Η πρότασή του έγινε δεκτή, γιατί το Θέατρο χρειαζόταν μια κωμωδία, να παρεντεθή για ξεκούραση ανάμεσα στα δράματα και τις τραγωδίες, κι' άρχισαν άμέσως οι δοκιμές.

Να σάς πω την αλήθεια, είχα μεγάλες άμφιβολίες, αν οι «Φοιτηταί» θα ξανάδρισκαν την παλιά τους επιτυχία, και μάλιστα ύστερ' από τον «Ποπολάρο» που είχε το ρεκόρ. Στο μεταξύ πέθανε κι' ο Πολίτης, που ήξερε τόσο καλά να διδάσκει και να έμψυχώνει τους ήθοποιούς. Κι' όμως! Το βράδυ της Τρίτης, 18 Δεκεμβρίου, το παλιό έργο, σκηνοθετημένο στην έντέλεια από τον διάδοχο του Πολίτη, τον κ. Ροντήρη, φάνηκε νέο, φρέσκο σ' α χθεσινό. Κι' είχε μια τέτοια επιτυχία, που κανένα ως τώρα έλληνικό έργο δεν την είχε, ούτε δικό μου, ούτε άλλου. Έ, αυτή τη φορά, είχα τη χαρά να την ιδώ με τα μάτια μου. Δεν το ξανάειδα στη ζωή μου, τι έγινε στο «Έθνικό» εκείνο το βράδυ, μα και κάθε βράδυ που παίζονται οι «Φοιτηταί». Κι' αυτό χάρη στο Φώτο Πολίτη που είχε την πρωτοβουλία. Πως έρχονται καμιά φορά τα πράγματα!..

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ

ΘΥΜΗΣΕΣ

Άγρυπνούσανε ψηλά στα κορφοβούνια.

Ήταν λίγοι βοσκοί που μένανε άγρυπνοι ακόμα στης Ιουδαίας τα βουνά. Οι φωτιές τους λίγο ακόμη και θάσβυναν. Σκορπισμένοι δώθε-κειθε, άλλοι πάνω στα βουβρά μνήματα, άλλοι πλάι στο τρεχούμενο ρυάκι που κελάριζε θλιμμένα!

Από ψηλά τ' ολόγιομο φεγγάρι έρχνε το κατάσπρο φως του στα μέτωπά τους. Κι' απ' όλους κάποιος, συνηθισμένος, φαίνεται, στο τραγούδι, σιγοτραγουδούσε σάν κουρασμένος, ένα γλυκό σκοπό στον ουρανό.

Έτσι, σάν τ' αυτής της γλυκειάς νυχτιάς την ποιητική κι' εϋσεβή αναπαράσταση, ξετυλίγεται το μυστήριο, κι' από τότε ακόμη ως τα τώρα ο κόσμος όλος είναι ένας βωμός! Μέσα στους τόσους αιώνες, στα τόσα γεγονότα, τίποτε δεν μπόρεσε να σκοτεινιάσει το μυστηριώδες αυτό φως που ήλθε μια μέρα απ' την Ανατολή κι' έσυρε κάθε καρδιά στ' άθάνατο διάβα του!

Μια καλύβα λάμπει μέσ' στο πυκνό αυτό σκοτάδι που βασιλεύει σ' όλες τις ανθρώπινες καρδιές. Σιμά σ' εκείνη την καλύβα, βρήκαν γαλήνη κι' ανακούφιση όλες οι αγωνίες, όλες το κόσμου οι θρησκείες, βρήκαν, βαθύτερη ανοή.

Κάποια ταπεινή, μα βροντερή φωνή τάραξε τη μυθική σιωπή του κόσμου. Ώς κι' οι μακρινές χώρες, οι δυο διαφορετικοί πόλοι της γης — μακριά απ' τους έχθρικούς φραγμούς — κίνη τη νύχτα, συναντηθήκαν κι' αναγνωρίστηκαν μ' ένα μονάχα όνομα!

Τ' όνομα εκείνο ήταν ο Θεός!

Δαμποκοπάει στην κορφή του βουνού τ' άσπιλο χιόνι, για να συμβολίση τη δικαιοσύνη και την αγνότητα στα ιδεώδη. Και λούλουδα χλωμά βλαστάζουν, σάν τα μάτια των άστρων, τις γαλήνιες εκείνες νύχτες.

Ο άνεμος, πάνω στα ξεροζωμένα βράχια απ' τ' άγρια, τα τρομαχτικά βουνά, σφυρίζει τις φρικαστικές και πιο τραγικές του συμφωνίες. Άλλά γύρω, ο δριζίζοντας είναι όλος μια φωτιά που βγαίνει από μια κούνια, μακρινή, ποιός ξέρει που κρυμμένη. Άντανακλάει από ένα μακρινό, κρυφό καταφύγιο ζητιάνων και βοσκών.

Αυτή η φωτιά που άντανακλά, βασιλεύει δε θάχη! Σήμερα, στη θύμησή του μυστικού εκείνου γεγονότος, της μακρινής αυτής Ανατολικής βραδυάς, ή πλάσις όλη, σάν μια μονάχη καρδιά, χτυπά και δονείται!

Η άσημη ως πρώτα, καλύβα της Βηθλεέμ είν' ή πηγή του ήλιου, ή έσπερη φλέβα απ' όπου άναπήδησαν όλες οι ώραιες συμφωνίες της ζωής... Κάθε δρόμος, στην γαλάζια μελαγχολία της άφρητιάς του, φέρνει στην Ανατολή. Μέσ' στη θερμή μητρική καρδιά της γης ή άνοιξη, προσμένοντας το κάλεσμα κάποιας εϋνοϊκής εποχής, για να μπορέση να ξεπήση. Κάθε δρόμος, στη δίνη της σκόνης, φέρνει προς την Ανατολή.

Όλα τ' άνηθ είναι κλεισμένα στο βελούδινο σπέρμα τους που θ' άνοιξη στο πρώτο κάλεσμα της ήλιακής έποχης. Ο Γολγοθάς βρίσκεται ακόμα μέσα στο πυκνό και παγερό όλοσκοτάδι!

Έρχονται τα Χριστούγεννα! Με βήμα ήσυχο κι' ανάλαφρο... Με το δισσάκι γεμάτο σκληρή και δύσκολη πείρα. Με χέρια όνειρεντά χτυπούν σ' όλων τις θύρες...

Έρχονται τη νύχτα αυτή για να ξανακαθούν, σάν ή καινούργια νύχτα βρεθίη στο κατώφλι του κόσμου. Ο κάθε δρόμος, απ' το μακρινό τους ήχο οδηγεί στην Ανατολή!

Ένα πελώριο στεφάνι από άστρα άνάβει στο στερέωμα, φωτωμένο από πλήθια χρυσάφια λάμπει σάν φωτοστεφάνο. Σωστή αποθέωση! Οι καμπάνες πανηγυρίζουν στην πλάση όλη, στέλνοντας στον ουρανό γλυκόχρους αγάπης ύμνους.

Ο βοριάς, χιλιάδες χρόνια τώρα, του άκούου μαίνεται δέροντας το πενιχρό καλυβόσπιτο που ένας σωτήρας γεννήθηκε.

Ανατολή και Δύση, σάν δυο τεράστιες δυνάμεις, συναντιώνται κι' άναγνωρίζονται. Τα λούλουδα, βαθεία απ' τους τάφους μοσχοβολούν, αυτή τη μέρα, σάν θαυματουργά θυμιατήρια.

Αυτή τη μέρα γυρνούν στα έρημα σπίτια τους — για λύπη ή για χαρά — όλ' οι έξορισμένοι, τη μέρα που ένας Θεός γεννήθηκε.

Τα Χριστούγεννα είναι ή άγια μέρα που ξέρει να συμμάζεψη και να ενώνη απ' τα πέρατα του κόσμου όλους τους σκορπισμένους.

Σάν αυτή την άγια μέρα, ο κόσμος όλος είναι ένας άπέραντος βωμός!

Δανάη

ΚΑΤΑΓΙΓΔΑ

Η μέρα ξεμερώνει άγρια. Κρουρός άέρας φύσηξε κι' όσο πηγαίνει δυναμώνει φέροντας μια μυρωδιά χωματίλας. Μαύρα βαρεία σύννεφα σκέπασαν τον ουρανό. Γλάροι πετούν τριγύρω, σκίζοντας τον άέρα με τα κάτασπρα φτερά τους.

Η θάλασσα γίνηκε μολυβένια, κι' από πέρα έρχεται μια ύπόκωφη βοή. Σε λίγο ξυγώνει, φτάνει, είναι τα γιγάντια κύματα που έρχονται το ένα πάνω στ' άλλο και ξεσπούν με μανία και με φοβερό μουγκρητό, πάνω στους βράχους αφρίζοντας. Πέρα βαθεία στον όρίζοντα, φλογερά φίδια ξεσκίζουν το γκριζό ουρανό και ύπόκωφες βροντές άκούγονται. Όσο φτάνει το μάτι, δεν βλέπεις, δεν ξεχωρίζεις τίποτ' άλλο παρά μόνο το άγριο βροντερό κατρακύλισμα του γκριζοπράσινου κι' άσπρου νερού. Άραία άρχισαν και πέφτουν χοντρές σταγόνες βροχής, που δεν άργούν να πυκνωθούν και να ξεσπάσουν σε μια φοβερή νεροποντή.

Ο φτωχός γέρο-ψαράς πρόφτασε και τράβηξε την κάτασπρη βαρκούλα του, τη μόνη του παρηγοριά και την προφύλαξη απ' την καταιγίδα. Τώρα είναι μέσα στο φτωχό καλύβι του και

πλέκει τα τρυπημένα δίχτυα του. Έξω ο άέρας σφυρίζει σάν δαιμονισμένος κι' ή βροχή πέφτει αδιάκοπα. Ο γέρο-ψαράς, όλο πλέκει ως που τα μάτια του κλείνουν άργά-άργά κουρασμένα και τα γέρινα ροζιασμένα χέρια του σταματούν.

Η σκέψη του γυρίζει πολλά χρόνια πίσω, όταν ήταν μικρό παιδάκι κι' έπαιζε εκεί στην άκρη της ήρεμης θάλασσας, που φάνταζε σάν άναλυτό χρυσάφι κάτω απ' τις φλογερές άχτίδες του ήλιου, και μέσ' στα ξανθά σγουρά μαλλάκια του παγνίδιζε τ' άγέρι.

Θυμάται τις νυχτιές τις φεγγαρολουσμένες που τον νανούριζαν τα παιχνιδάκια κυματάκια με το γλυκό τους τραγούδι, κι' όλο βυθίζεται στη θύμησή της πρωτινής του ξεγνοιαστής ζωής που πέρασε για πάντα.

Αυτά θυμάται, ένω το καλύβι του σεϊεται απ' τον μανιασμένο άέρα, κι' από πέρα άκούγεται το άγριο μουγκρητό της θάλασσας.

Έμμα Μόρελαντ

ΤΟ ΠΑΙΔΑΚΙ

Το παιδάκι
Στο σκαμνάκι
Τραγουδά γλυκά-γλυκά
Κι' ή μαμά του
Από σιμά του
Το κοιτάζει στοργικά.

Τώρα νάτο
Έκεί κάτω
Στη γειτονική αύλη
Όλο παίει
και κοιτάει
Τον Τοτό και τη Λιλή.

Τρέχει δώθε
Πάει κείθε
Κυνηγεί το σκυλί
Το χτυπάει
Το τραβάει
Και του δίνει ένα φιλί.

Ω! παιδάκι
μικρουλάκι,
Πόσο σε ζηλεύω γώ
Τη λαλιά σου
Τη χαρά σου
Πόσο θέλω να χαρώ.

Τα γελάκια
Τα χαδάκια
Την άθωα σου ζωή
Ω! πως θέλω
Πως ποθώ
Να τη ζήσω μια στιγμή.
Νυφούλα τ' Ούρανοϋ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΗ

ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ

Ο Άνεμόμυλος στην πατρίδα μου είναι μια από τα πιο γραφικά προάστεια. Άπέχει απ' την πόλη πάνω-κάτω δυο χιλιόμετρα και τα μικρά του σπιτάκια με τα πράσινα παραθυρόφυλλα και τις χαμηλές πόρτες έχουν μια τόσο χαρούμενη όψη, καθώς λούζονται όλόκληρα στον ήλιο με φόντο τον ουρανό, που μόλις τα δεις σου μεταδίνουν το χαμογέλιο της χαράς. Γύρω, όπου και να στρίψη το μάτι σου, θά ιδής θάλασσα, πρασινογάλαξη, μέλα-φρό κι' όλόλευκο άφρό. Μια θάλασσα που το χρώμα της τόσο άνοιχτό δεν έ-

χει τ' ὁμοίό του σ' ὅλον τὸν κόσμον. Ὁ Ἀνεμόνιλος, εἶναι συνοικία φαρμάκη. Καθε δειλινὸ στόλος δλόκληρος ἀπὸ βάρκες ἀράζει στὴ κυματοτραγοῦδιστή παραλία καὶ μέσ' ἀπ' αὐτὲς ξεπερνῶνται, μ' ἀνασηκωμένα παντάλνια, μεσόκοποι μαυρισμένοι ἀπ' τὴν ἀλμύρα καὶ τὸν ἥλιο, παλληκάρια γελαστά κ' εὐθυμα. Ὅλοι τους τραβοῦν γιὰ τὸ σπιτάκι τους, φορτωμένοι στὴν πλάτη τὰ δίχτυα καὶ στὰ χέρια κουβαλώντας καλάδια μ' ἀσημένιο θησαυρό. Τὶς Κυριακὲς δὲν δουλεύουν· ἐρχονται μὲ τίς γυναῖκες τους στὴν ἀκροθαλασσιά καὶ κεῖ στὴν λιανάδα, κοντὰ στὸ στοιχειό τους, μπαλῶνουν τὰ δίχτυα κουβεντιάζοντας.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ διάχυτο χαμόγελο τῆς χαρᾶς ξεχωρίζε κ' ἓνα θλιβερό εἰρηπιο μελαγχολίας, ὁ γέρο-Ἀρβανίτης ὅπως τὸν ἔλεγαν οἱ ψαράδες. Ἦταν ἀλγέδια ἀπ' τὴν Ἀλβανία. Πῶς τὸ κῆμα τῆς μοῖρας τὸν ἔριξε σ' ἐκείνη τὴν ἀκροθαλασσιά, κανεὶς δὲν ἔξερε. Εἶχε τοὺς ὅμους πάντα γυρτοὺς καὶ τὸ λευκὸ του κεφάλι χαμηλωμένο μὲ βαθυλωμένα τὰ ξέθωρα μάτια του. Τὸ σιωπηλὸ του ὕψος, μὰ πολὺ περισσότερο, τὸ δὲν ἦταν ντόπιος καὶ χριστιανός, τὸν εἶχε τυλίξει στὴν παγερὴ ἀδιαφορία τῶν ψαράδων. Κι' εἶται ζούσε μὲ ζωὴ ἔρημη, μοναχική. Ἐβγαίνει ὅταν ἦταν λιανάδα ἀπὸ τὸ φτωχικὸ του, μ' ἓνα χιλιοφορμένο πανοφόρι καὶ μὲ τρεμάμενα πόδια, ἀκουμπώντας στὸ ραβδί του, τραβοῦσε καμμιὰ δεκαοκτὴ βήματα ὡς στὴν παραλία ὅπου καθόταν μὲ κόπο.

Παραμονὴ Χριστοῦγεννα! Ἡ νύχτα εἶχε ἀπλώσει τ' ἀσημοκεντημένο, βελούδινο μαγνάδι τῆς, τυλίγοντας τὴ ναρκωμένη φύση. Τὰ δέντρα γυνά, δερνάμενα στὴν παγωμένη πνοὴ τοῦ μαύστρου ξεχώριζαν ἐδῶ κ' ἐκεῖ κά-τω ἀπ' τὸ φῶς τῶν ἀστέρων. Ἡ σιὰ τους ξέθωρε ἔπεφτε στὸ σαρωμένο ἀπ' τὸν ἀγέρα δρόμο, πού στίς ἄκρες του εἶχαν σωριασθεῖ λείψανα περασμένων ζωῆς, ξερά καὶ κιτρινασμένα φύλλα.

Πιὸ πέρα ἡ θάλασσα βοῦνιζε. Μανιασμένο τὸ κῆμα, θολό, στεφανωμένο μ' ἀφρούς χτυποῦσε τ' ἀκρογάλι. Μὰ ὁ οὐρανὸς ἦταν κατακάθαρος. Τ' ἀστέρια τρεμόσβυναν σὰ μεγάλα πολύγωνα διαμάντια, κ' ἀσημοφώτιζαν τὴ γραφικὴ ψαράδικη συνοικία. Ὁ Ἐσπερος δλόλιπρος ἔμοιαζε μὲ τ' ἀστέρο τῶν μάγων πού στάθηκε τέτοια ὥρα πάνω ἀπ' τὴ θεία σκηνή. Κι' εἶται καθὼς ἡ πάλη τῶν στικίων τῆς φύσης ἀνακάτευε τὴν ἁγία τῆς μεγαλοπρέπεια μὲ τ' οὐρανοῦ τὴ μαγικὴ γαλήνη, γεννοῦσε ἓναν ὕμνο Θεοῦ πού πλημύριζε τὴν καρδιά κατάνυξη καὶ συγκίνηση γλυκεῖα. Μακρότερα, ἡ ἀνταύγεια τῆς φωτισμένης πόλης γέμισε τὴν ἀτμόσφαιρα μὲ μιὰ διάχυτη κ' ἀνάλαφρη χρυσόσκονη. Κι' ἐπάνω ἀπ' ὅλα ἀκουγόταν γλυκὰ-γλυκὰ νὰ σημαίνουν οἱ καμπάνες τῆς πάλιας βυζαντινῆς ἐκκλησίας τὸν ἱάσμιον καὶ Σωσιπάτρον, καλώντας τοὺς πιστοὺς στὴ θεία λειτουργία.

Ἐβλεπε τότε ν' ἀνοίγουν οἱ χαμηλὲς πόρτες τῶν μικρῶν σπιτιῶν καὶ νὰ βγαίνει κουκουλωμένη κάθε οἰκογένεια μὲ τὰ κεράκια καὶ ψαράδικα φανάρια στὰ χέρια. Ντίν!.. Ντάν!.. Ντάν!.. Ντίν!.. Ντάν!..

— Χρόνια πολλὰ κύρ-Σπύρο, εὐτυχισμένος μὲ τὴ φανίλια σου.

— Φχαριστῶ, κύρ-Νικόλα μου! Ἡ χάρις τοῦ Χριστοῦ μαζί σου, Καὶ τὸ χαμόγελο τῆς χαρᾶς φώτιζε τὰ μάγουλα τὰ ρυτιδωμένα ἀπ' τὴν ἀλμύρα τῆς θάλασσας καὶ τῶν παιδιῶν τὰ δροσερὰ μάγουλάκια. Οἱ ἀπλοῖκὲς κ' ἀγαθὲς ἐκείνες καρδιὲς ἀνοίγαν σάν τὸν κρίνο στὸν ἀνοιξιάντικο ἥλιο καὶ ξεπέταγαν χίλιες εὐωδίες, χίλιους ὕμνους στὸν Πλάστη.

Μονάχα ὁ γέρο-Ἀρβανίτης, τυλιγμένος τὸ χιλιοφορμένο πανοφόρι του, μὲ τὰ ξεθωριασμένα του μάτια καρφωμένα σὲ φωτισμένη πύλη τῆς μικρῆς ἐκκλησίας, ἀκουμποῦσε σ' ἓνα γέρο, σαρκωφαγμένο εὐκάλυπτο. Ἡ παγερὴ πνοὴ τοῦ μαύστρου ἀνακάτευε τὰ λιγοστά, ἄσπρα μαλλιά του, ἐνῶ βροχὴ χρυσοκίτρινα φύλλα ἔπεφταν κάθε τόσο ἀπ' τὸ δέντρο στοὺς γυρτοὺς ὅμους του. Ἡ βοὴ τῶν κυμάτων ἔδερνε ἀδιάκοπα τ' αὐτιά του, μ' αὐτὸς καθόταν ἀκούνητος. Κανεὶς δὲν μπορούσε νὰ τὸν δῇ σ' ἐκείνη τὴ μεριά, ὅμως αὐτὸς τὰβλεπε ὅλα. Αἰσθανόταν τὸ διάχυτο χαμόγελο τῆς χαρᾶς νὰ φτερουγίζει γύρω του. Ἀκουγε τὸ χτύπο τῆς καρδιάς του ἀργὸ-σιγανὸ καὶ τοῦδιν τὴν ἐντύπωση πὼς ἦταν τυλιγμένη μ' ἓνα ἐπίστρομα πάγου, πού δὲν μπορούσε νὰ διαλύσῃ κανένας ἥλιος. Δέκα βήματα παρακάτω βρισκόταν τὸ φῶς. Αὐτὸς κρατιόταν στὸ σκοτάδι. Δέκα βήματα παρακάτω ἀκούγονταν οἱ χαροῦμενες εὐχὲς καὶ τὰ γέλια τῶν μικρῶν. Αὐτὸς ἔμενε μὲ μόνη συνομιλία τὴ βοὴ τοῦ ἀνέμου.

Δέκα βήματα παρακάτω βρισκόταν ἡ εὐτυχία. Δὲν μπορούσε νὰ τὰ πηδήσῃ!.. Κι' ὅμως εἶχε τόση ἀνάγκη παρηγορίας!.. Ἦθελε νὰ ποῦν καὶ σ' αὐτὸν θερμὰ λόγια, ἦθελε νὰ νοιώσῃ κ' αὐτὸς τὴ θεία Συγκίνηση, νὰ μετέχῃ στὴ γενικὴ χαρὰ. Γιατί δὲν τὸν ἦθελαν στὴν κοινωνία τους;.. Τί κακὸ εἶχε κανεὶ;

Ἦταν ἀλλόθρησκος, ξένος! Κι' ἡ ἀπόσπαση αὐτὴ πού τὸν χωρίζε ἀπ' τοὺς ἄλλους, τόσο μεγαλωμένη ἀπόψε, τοῦ φανιόταν ἀδικία καὶ γέμισε τὴ γέρινη καρδιά του παράπονο. Δυὸ δάκρυα θερμὰ ἀπ' τὰ βάθη τῆς καρδιάς του κύλησαν σὰ ρυτιδωμένα του μάγουλα... Ἐσκυψε τὸ κεφάλι του καὶ τότε μιὰ σκέψη πέρασε στὸ μυαλό του, σάν ἀνάλαφρο συννεφάκι πού σιάνει γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸν οὐρανό. «Μήπως οἱ πρόγονοί του δὲν ἦταν Χριστιανοί; Τὸνορὰ του δὲν τὸδεῖχνε; Ἀχμετ Τζωρτζής δὲ λεγόταν; Ὁ παπὺς του δὲν τοῦ τόχε πεῖ κάποτε;..» Μὰ βυθίστηκε πάλι στίς μελάγχολες σκέψεις του.

Ἀξαφνα ἓνα γέρι ἔνοιωσε ν' ἀγγίξῃ τὴν πλάτη του καὶ μιὰ σιὰ νὰ στέκεται πλάι του. Σήκωσε ξαφνιασμένος τὰ μάτια. Ἦταν ὁ Νικόλας. Ἐνας καλοκάγαθος νιός, ὁρφανὸς ἀπὸ μητέρα καὶ πατέρα, ὁ μόνος ποῦχε μαζί του περισσότερα λόγια. Ἐτοί καθὼς τὸν εἶδε ὁ γέρο-Ἀρβανίτης στὸ μυστικό ἀπ' τὰ μακρινὰ φῶτα τῆς ἐκκλησίας, μὲ τὰ δυὸ μεγάλα ὀλόμαυρα μάτια καὶ μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χεῖλη, τοῦ φάνηκε σάν ἀγγελοὺς κατεβασμένους ἀπ' τὸν οὐρανό.

— Ἐ, μπάρμπα! Πάμε νὰ γιορτάσουμε μιὰ Χριστοῦγεννα ἀπόψε;.. Φαίνεται λυπημένος καὶ δὲν εἶναι σωστό.

Ὁ γέρο-Ἀρβανίτης ἔμεινε γιὰ λίγο

ἀκούνητος. Νὰ γιορτάσουν μαζί Χριστοῦγεννα!.. Ὁ Νικόλας τὸν κοίταξε κατὰματα.

— Μά... ἐγώ, παιδί μου... Τί λές; Δὲν ξέρεις;..

— Ναι! Ναι!.. Ξέρω, τὸν ἔκοψε. Μά, μπάρμπα μου, δὲν εἶναι ἁμαρτία. Ἀκου πού σου λέω. Θαρρῶ πὼς ἔχεις ἀνάγκη παρηγορίας!..

— Ναι! Πολλὴ παρηγορία, παιδί μου, πολλὴ παρηγορία!

— Ἐ, λοιπὸν, μπάρμπα! Ὁ Θεὸς εἶναι ἕνας. Ἐκεῖνος πού μόνος μπορεῖ νὰ δῇ παρηγορία σ' ὅρες λύπης στὴν ἀνθρώπινη ψυχὴ! Δὲν εἶναι ἁμαρτία νὰ τὸν λατρεύουμε, ὅπως κ' ἂν τὸν λένε... Πάμε!..

Κι' ὁ γέρο-Ἀρβανίτης χωρὶς νὰ πῇ λέξη τράβηξε μὲ τὸ νῆμα τῆς φωτισμένης ἐκκλησίας πού οἱ καμπάνες τῆς χτυποῦσαν γλυκὰ δοξολογώντας τὴ θεία χάρι.

Ντίν!.. Ντάν!.. Ντίν!.. Ντάν!.. Δευκάτας

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ μικρὸς Νᾶσος ξυπνάει τὴ νύχτα κ' ἀκούει τὸ ρολοὶ τῆς ἐκκλησίας νὰ σημαίνει.

— Καλέ, μαμμά, ρωτάει, ξαγρυπνάει καὶ τὴ νύχτα ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος πού χτυπάει τίς ὥρες;

Αἰώνιος Θεὸς

Ὁ Μπέμπης ἔχει πάει μὲ τὸν μπαμπά του στὴν ἐξοχή. Σ' ἓνα λιβάδι βλέπουν κατὰ ἄσπερες ἀγελάδες πού βόσκουν.

— Βλέπεις τίς ἀγελάδες; λέει ὁ μπαμπάς. Αὐτὲς μᾶς δίνουν τὸ γάλα.

— Κατάλαβα, λέει ὁ Μπέμπης. Οἱ ἄσπερες μᾶς δίνουν τὸ γάλα κ' οἱ μαῦρες τὸν καφέ!

Παπαγάκι

ΤΟΜΟΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς **Α' Περιόδου** (1879 — 1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξῆς τόμοι: 7ος, 14ος, καὶ 18ος. Ἐκαστὸς τόμος δρχ. 25, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. 40 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς **Β' Περιόδου** (1894 — 1934), ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 41 τόμους ὑπάρχουν οἱ 40 (διότι ὁ τοῦ 1918 ἔχει ἐξαντληθῇ). Ἐκ τούτων, οἱ μὲν Τόμοι τῶν ἐτῶν 1894 — 1928 τιμῶνται ἑκαστὸς (ἐν σελίδων 416) ἱεροφ. δρχ. 80 καὶ ραμμέν. δρχ. 85. Οἱ δὲ Τόμοι τοῦ 1929, 1930, 1931, 1932, 1933 καὶ 1934 τιμῶνται ἑκαστὸς (ἐν σελίδων 624) ἱεροφ. δρχ. 110 καὶ ραμμέν. δρχ. 115.

Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἀνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν δρχ. 5 ὁ ἱεροφ. καὶ δρχ. 15 ὁ ραμμέν. διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικόν δρχ. 35 εἴτε ἱεροφ. εἴτε ραμμέν.

Τὸ πρῶτον καθήκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἐγκαιρὸς ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Η “ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ” ΤΟΥ 1934

Θαυμάσιος τόμος ἀπὸ 620 σελίδες.—400 εἰκόνες.—«Ὁ Κληρονόμος τοῦ Ροβινσὼν» τοῦ André Laurie.—«Ὁ Ἄσπρος Λύκος» τοῦ Σεβέστο.—«Τὸ Σκαλιστήρι» καὶ ἄλλα τῆς Κυρὰ-Μάρθας.—Διηγήματα, Ποιήματα, Ἀθηναϊκαὶ Ἐπιστολαὶ τοῦ Φαίδωνος κτλ. κτλ.

ΤΙΜΑΤΑΙ: Δρ. 115 ὁ τόμος ραμμένος, καὶ δρ. 110 ἄρραφος. Ταχυδρομικὰ: διὰ τὸ Ἐσωτερικόν ὁ ραμμένος δρ. 15, ὁ ἄρραφος δρ. 5. Διὰ τὸ Ἐξωτερικόν δρ. 35, εἴτε ραμμένος, εἴτε ἄρραφος.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου
τὴν 27 Δεκεμβρίου 1934

ΚΑΙ τὸ σημερινὸ φυλλάδι εἶναι, καθὼς βλέπετε, Χριστουγεννιάτικο. Τὸ ἐρχόμενο, ὡς πρῶτο τοῦ 1935, θὰ εἶναι πρωτοχρονιάτικο. Μ' ἐκεῖνο θὰ σὰς στείλω καὶ τίς εὐχάς μου.

Ἀφάνταστη ἡ γραμματοπλημύρα αὐτῶν τῶν ἡμερῶν. Γι' αὐτὸ παρακαλῶ δ-σους μὲ ἔγραψαν αὐτὴ καὶ τὴν περασμένη ἐβδομάδα. νὰ μὴν ἔχουν μεγάλες ἀξιώσεις. Μόλις θὰ πῶ ἀπὸ δυὸ λόγια στὸν καθένα.

Κι' ἐδῶ, *Χωρὶς Φτερά*, εἶχαμε πολλὰς βροχές καὶ βροχερά Χριστοῦγεννα. Τὴν καίμενην τὴ *Βενουσία* σὲ παρακαλῶ νὰ τὴ συλλυπηθῇς. Καλὸ τὸ ψευδώνυμο τοῦ Ε. καὶ τοῦ τ' ἐνέκρινε.

Μὲ γράφεις, *Ταξὶ Μάνση*, γιὰ νὰ μὲ συστήνῃς δυὸ νέες συνδρομητρίδες, καὶ λές πὼς «κακὸ μπελὰ» βρήκα μὲ σένα, ἐπειδὴ μὲ γράφεις συχνά; Μακάρι τέτοιο «μπελὰ», νὰ εἶχα μ' ὅλους! Σ' εὐχαριστῶ πάρα πολὺ!

Ἐξετέλεσα δλες σου τίς παραγγέλεις, *Λαχτάρα* τῆς *Δευτέριας*, κ' ἡ φωτογραφία σου, καθὼς θὰ εἶδες, δημοσιεύθηκε. Ἐ, πλησιάζει ὁ Μάρτης πού θὰ τελειώσῃς πιά τὸ σχολεῖο καὶ θὰ μπορῇς νὰ μὲ γράφῃς τακτικά. Εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια.

Μακεδονικὸν *Ἐντελβαίς*, ἔχω προστά μὲ δυὸ ὥρατα γράμματά σου. Δὲν ἀφιέλλω καθόλου γιὰ τὴν ἀγάπη σου καὶ τίς φροντίδες σου καὶ σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ ὅλα. Σοῦ ἔστειλα Σῆμα.

Πολὺ συγκινητικὸ τὸ πρῶτο γράμματά σου, *Ταγγάνικο Τραγοῦδι*. Θὰ εἶδες τὴν ἐγκρίση τοῦ ψευδωνύμου σου κ' ἐλπίζω νὰ μὲ γράφῃς συχνά, ὅπως ἄλλοτε κ' ὁ παλιός μου φίλος, ὁ καλὸς ἀδελφός σου.

Σοφία Χαλκουτάκη, μὲ συγκίνηση διάβασα τὰ καλὰ σου λόγια. Πιστεύω νὰ τὰ λές αὐτὰ καὶ στίς μαθητρίδες σου τώρα πού ἔχεις τὴ χαρὰ νὰ διδάσκῃς. Ἐνέγραψα τὴν ἀδελφὴ σου κ' ἐστὶν αὐτὴ ἀπὸ-δοξίαν στὴ Μῆλο. Σ' εὐχαριστῶ πολὺ.

Καὶ σένα, *Ἀφροδίτη Ραπτοπούλου*, σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα καὶ γιὰ ὅσα γράφεις. Ἐξετέλεσα τίς παραγγέλεις σου κ' ἐλπίζω νὰ μὴν ἀργήσῃς νὰ μὲ ξαναγράψῃς.

Δέλια, ἔπρεπε νὰ ἔχω πολὺν τόπο στὴ διανοή μου, γιὰ νὰ σοῦ πῶ πόσα μ' ἔκα-με νὰ σκεφθῶ τὸ μεγάλο σου γράμμα. Νὰ ἀπλωσὼ πὼς θὰ ξαναβρῇς γρήγορα τὴ διά-θεση γιὰ νὰ μὲ γράφῃς; Εὐχαριστῶ πολὺ καὶ γιὰ τὸ ξεσπάθωμα. Ὁ κ. Ξενοπούλος δὲν

ἔχει πιά καμμιὰ σχέση μὲ τὴ «Νέα Ἑστία». Εἶπα στὸν κ. Ξενοπούλου, *Κάμεν Σύλ-βα*, πόσο χάρηκες ὅταν ἔλαδες τὴν «Ἀ-δελφούλα» μὲ τὸ αὐτογράφο του. Ναι, αὐ-τὸν τὸν καιρὸ ἦταν πολὺ στενοχωρημένος, γιὰτὶ κάποιοι, ἐκτός ἀπὸ πολλὰ ἄλλα πού τοῦ ἔκαμαν, τὸν ἀνάγκασαν νὰ ποχωρήσῃ καὶ ἀπὸ τὸ περιοδικὸ ἐκεῖνο πού ἔδρασε καὶ ἀγαποῦσε. Αὐτὸ θὰ φαίνεται πολὺ παρὰξενον σὲ σὰς πού τὸν ἀγαπάτε καὶ τὸν σέβεσθε τόσο, ἀλλὰ δυστυχῶς εἶται εἶναι: βρέθηκαν κ' ἄνθρωποι νὰ τοῦ φερθοῦν μὲ τὸν πῶ ἀχαριστικὸν τρόπο.

Ὁ Ὁζυγός, *Μαντὼ Βέλτσον*, τιμᾶται δρ. 6, τὸ δικαίωμα ψευδωνύμου εἶναι δρ. 10 καὶ μιὰ δεσφίδα λυσόχαρτο στοιχίζει δρ. 3,50. Γι' αὐτὰ μπορεῖς νὰ μὲ στεί-λῃς καὶ γραμματόσημα, ὅχι χαρτόσημα. Διήγημα γνωστότατο τοῦ Ἀντρέα Καρκα-βίτσα, δημοσιευμένο καὶ στὰ «Νεοελληνι-κά», δὲν μπορῶ βεβαιῶν νὰ τὸ δημοσιεύσω.

Ὅχι. *Νυφούλα τ' Οὐρανοῦ*, αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ πῇς: μ' ὅλες του τίς στε-νοχωρίες, ὁ κ. Φαίδων δὲν ἔπαψε καθό-λου νὰ σὰς γράφῃ. Μόνο μιὰ φορὰ δὲν μπόρεσε ἀπὸ ἀδιαθεσίαν, κ' ἄλλη μιὰ δὲν ἐπέτρεψε ὁ χρόνος. Ἡ «Νέα Ἑστία» θὰ ἐξακολουθήσῃ, ἀλλὰ δὲν θάναί πιά τοῦ Ξενοπούλου. Ἄλλοι τὴν ἔχουν τώρα.

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀνανέωση, *Φοῖβε*, καὶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια. Ἐδῶσα τὸ γράμ-μα σου καὶ στὸν κ. Φαίδωνα πού συγκινη-θήκε πολὺ. Ἡ ἀγάπη σας κ' ἡ συμπάθειά σας τὸν παρηγορεῖ! Σὲ μιὰ κακὴ περιπέ-τεια, πού ἡ ἐκδοσὴ τῆς ἦταν τόσο θλι-βερὴ γι' αὐτόν, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅλο τὸν κό-σμο τὸν γράμματόν.

Ἐκαμες πολὺ καλὰ νὰ μὲ γράφῃς, *Φαίδρα*, κ' ἐλπίζω νὰ μὲ δίνῃς συχνά αὐτὴ τὴν εὐχαρίστηση. Ναι, μὲ στοργὴ διαβάξω πάντα τὰ γράμματα τῶν παιδιῶν μου, καὶ σὰ μητέρα «βρίσκω μιὰ παρηγο-ρητικὴ λέξη στὴ λύπη τους καὶ μιὰ χα-ρούμενη στὴ χαρὰ τους»...

Ψεῦτικο Γέλιο, Ἀργιμένη Ὁάλασσα, *Ρέλια*, *Ντενί*, *Ἐξυπνοῦλα*, *Ἰγνα*, *Κλέ-φτη* τοῦ 21 καὶ *Χανιωτόπουλο* — καὶ τὰ δικὰ σας ὥρατα γράμματα διάβασα μὲ με-γάλη εὐχαρίστηση, ἐξετέλεσα τίς παραγ-γέλεις σας καὶ περιμένω νὰ μὲ ξαναγρά-ψετε.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Ὁ κατάδικος» τοῦ Ω. Ω. Ω. ἔχει αἰσθητικὰ καὶ κάποια πνοή. Ἀλλὰ τὸ θέμα του εἶναι πολὺ βαρὺ γιὰ παιδικὸ ποίημα καὶ ὑπερτερεῖ στὸ μέτρο καὶ τὴν ὁμοιοκαταληξίαν: π. χ. τὸ «ἀγέρα» δὲν ὁμοιοκαταληγεῖ μὲ τὸ «ἐννοια». Καί, τί θὰ πῇ: «Τυφλώθηκε ἀπ' τὸ σθένος τοῦ πατέρα»; — «Μελαγχολία» τῆς *Ναπολεό-νης*. Ἀρκετὰ καλογραμμένο, ἀλλὰ πολὺ

λυρικό, μὲ φράσεις κοψιφές καὶ κοινές. Γράφεις καλύτερα κομμάτια παρμένα ἀπὸ τὴν παιδικὴν ζωὴ σας. — Ἡ ὀρφανή καὶ «Ἀνοιξὶς» τοῦ *Πατριωτικῶν Τριαντά-φυλλων*. Γιὰ πρωτόλειαν — κ' ἀπὸ μιὰ τόσο μικρὴ ποιήτρια χαριτωμένα. Τὸ μέτρο σωστό. Ἡ ὁμοιοκαταληξία σκοντάβει λι-γάκι: χάρη πάρει, τριγυρνᾷς ζητάει. Τὸ ἓνα στάλθηκε ἀντακωνικά, γιὰτὶ μόνον ἓνα κομμάτι μπορεῖ κανεὶς νὰ στέλνῃ κάθε φο-ρά. Πάντως κανένα ἀπὸ τὰ δυὸ δὲν ἦταν δημοσιεύσιμο. «Ἡ ὀρφανή» τελειώνει κα-πως βεβιασμένα. «Ἡ Ἀνοιξή» μὲ κάποιο διόρθωμα θὰ γινόταν καλοῦταικη. Ἀς τὸ ξαναεπελθῇ διορθωμένο... στὴν ἐποχὴ του.

— «Παλιὸ γράμμα» τῆς *Μίκυ Μάους*. Πο-λὺ μεγάλο. Χωρὶς ἄλλο ἐνδιαφέρον παρὰ γιὰ ἐκείνη στὴν ὅποια ἀπευθύνεται. — «Στὴ φίλη μου» τῆς *Χίμαιρας*. Τὰ ἴδια ἔχω νὰ πῶ σχεδὸν καὶ γι' αὐτὸ, ἂν καὶ εἶναι πῶς καλογραμμένο ἀπὸ τὸ ἄλλο. Αὐτὰ τὰ κομ-μάτια τὰ γραμμένα σὲ δεύτερο πρόσωπο εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ πετύχουν. — «Μονα-ξιά» τῆς *Ρεζεντίας*. Τόσο δυσανάγνωστο πού ἦταν σχεδὸν ἀδύνατο νὰ τὸ διαβάσω.

ἔχει κ' αὐτὸ τὰ ἴδια ἐλαττώματα μὲ τὴ «Μελαγχολία» τῆς *Ναπολεόντης*. — «Θλιμ-μένες νύχτες» τῆς *Καρνέτιδος*. Τὸ θέμα μάλλον κοινὸ, ἀλλὰ ἔχει μερικὰ ἐπιτυχη-μένα εἰρηματα καὶ ὥρατες ἰδέες. Κρίμα πού ὑστερεῖ στὸ μέτρο κ' ἔχει κ' ἄρκε-τὲς χαρμωδιές. — «Ἡμέρας ἀνατολῆς» τοῦ *Ὀλιβιέρου Κρόμβελ*. Τὸ θέμα κοινόν. Φρά-σεις χιλιεσιπωμένες καὶ κοψιφές. Γλῶσσα πολὺ καλὴ. — «Ἀνέκδοτα τοῦ Γεωργίου Α'» τοῦ *Αἰωνίου Θεόφλου*. Γνωστά. Δὲν ἔχουν ἐνδιαφέρον γιὰ τὴ «Διάπλαιν». — Θὰ ἐξα-κολουθήσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνα-νέεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10 — Γὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἱσχυοῦν ὡς τὴν 30 Νοεμβρίου 1935 ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α. ἀνήκουν σὲ ἀγόρια, καὶ ὅσα ἀπὸ Κ, σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Πιπιστρέλη, κ. (ΡΒ), Πουπουλένιο Συννεφάκι, κ. (ΡΠ). Κυκλαμιά, κ. (ΚΘ). Λίλιβελ, κ. (ΝΚ). Φελιμόρε, κ. (ΤΚ). Σοφουλάκι, κ. (ΑΣ). Καρμέλα, κ. (ΑΩ). Φοητοῖχ Σοπέν, κ.

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἐν-δοξὸς Ἑλλάς, κ. Μεγάλη Ἑλλάς, κ. Παναχαιόν, κ. Μαργιολάκι, κ. Τρίο Κορτεζίνο, Πρίγκιψ Σερίν, κ. Γοργὴ Ψαροπούλα, κ. Δεσποινὶς Ροκοκό, κ. Περονόσπορος, κ.

Ἡ Διάπλαιν ἀσπάζεται τοὺς φί-λους τῆς: *Μάουρη Μάσκαν* (ἐλαβα, εὐ-χαριστῶ) *Λυσόχαρτο* (τὰ ἔλαβα ὅλα ἢ ἡ φωτογραφία σου θὰ δημοσιευθῇ μαζί μὲ τῆς *Ἐρείκης* πού τὴν παρμένον) *Μποσέμ* (δὲν πειράζει, τὸν ἄλλο μῆνα θὰ ἐξακο-

